

Til faste medlemmer av kontrollutvalet i Alver kommune, ordfører og revisor (KPMG)

Kopi: Varamedlem, kommunedirektør, postmottak

Innkalling til møte i kontrollutvalet i Alver kommune**Møtedato:** 12.12.2023, kl. 09:00 – ca. 14.30**Møtestad:** Møterom Alver 1 og 2, RNH (Helsehuset, Kvassnesvegen 40, Knarvik)*Følgande varamedlem vert kalla inn som vara for faste medlem med forfall: Kjersti Haugland (SP - vara for May-Irene Wergeland) og Christoffer Myrtvedt (INP - vara for Frank Artur Kruger)**Følgande varamedlem vert kalla inn, i tillegg til faste medlem: Marit Gro Berge (SV/MDG/R), Are Nygård (Ap), Dag Erik Hagesæter, Ragnar Bratland og Else Marie Nøttveit (KRF/V/H/FRP)***Sakliste:**

Saksnr.	Tittel	Vedlegg	Tentativ tidsplan
46/23	Godkjenning av innkalling og sakliste til møtet		09:00
47/23	Godkjenning av protokoll frå møtet 17.10.2023	1	
48/23	Presentasjon sekretariat - gjennomgang av rutinar		09:10
49/23	Korleis er kommunen vår organisert? - Kommunedirektøren si orientering.		09:30
50/23	Kontrollutvalet sitt mandat og rolle - orientering og refleksjon		10:00
51/23	Presentasjon av revisor/revisjonen si rolle	2	10:45
52/23	Eigenerklæring om uavhengigheit frå revisor	3	11:15
53/23	Revisjonsplan rekneskapsåret 2023		11:30
54/23	Bestille prosjektplan: risiko- og vesentlegvurdering, planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for perioden 2024 - 2028	4	12:30
55/23	Møteplan for kontrollutvalet 2024	5, 6	13:30
56/23	Ressursar til gjennomføring av strøyming av møte	7	
57/23	Meldingar a. Overføringsdokument 2019 -2023 – innspel til nytt kontrollutval b. Kontrollutvalsboka c. Orientering om kurs d. Endring oppdragsansvarleg revisor	8 9 10	
58/23	Spørsmål/eventuelt		14:00
59/23	Godkjenning av protokoll frå møtet		

Ved forfall eller spørsmål til deltaking i møtet ta kontakt med kontrollutvalssekretariatet på e-post: trude.bruket@regionnordhordland.no eller tlf.: 97 01 98 93.

Alver kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Region Nordhordland

Meir informasjon om politisk møteplan og protokollar finn du på kommunen sin heimeside og i innsynsløysinga: [Utvalgsmøter - Møtekalender alle utvalg \(elementscloud.no\)](https://elementscloud.no)

Med venleg helsing

Rolf Sandstad
Leiar i kontrollutvalet

Trude Bruket
Kontrollutvalssekretær

ALVER KONTROLLUTVAL

SAKSFRAMLEGG TIL MØTET 12.12.2023

SAKER

46/23 Godkjenning av innkalling og sakliste til møtet	2
47/23 Godkjenning av protokoll frå førre møte	2
48/23 Presentasjon av sekretariatet og gjennomgang av rutinar	2
49/23 Korleis er kommunen vår organisert? - Kommunedirektøren si orientering	5
50/23 Kontrollutvalet sitt mandat og rolle - orientering og refleksjon	5
51/23 Presentasjon av revisor/revisjonen si rolle	9
52/23 Eigenerklæring om uavhengigheit frå revisor	11
53/23 Revisjonsplan rekneskapsåret 2023	12
54/23 Bestille prosjektplan: risiko- og vesentlegvurdering, Planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for perioden 2024 - 2028	12
55/23 Møteplan for kontrollutvalet 2024	15
56/23 Ressursar til gjennomføring av strøyming av møte	15
57/23 Meldingar	17
58/23 Spørsmål/Eventuelt	18
59/23 Godkjenning av protokoll frå møtet	18

46/23 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE TIL MØTET

SAKSOPPLYSNINGAR

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Innkalling og sakliste til møtet er godkjent.

47/23 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ FØRRE MØTE

Saksvedlegg: Protokoll frå kontrollutvalsmøtet 17.10.2023

SAKSOPPLYSNINGAR

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Møteprotokoll frå møtet 17.10.2023 er godkjent slik den ligg føre.

48/23 PRESENTASJON AV SEKRETARIATET OG GJENNOMGANG AV RUTINAR

SAKSOPPLYSNINGAR

Samandrag

Sekretariatet presenterer seg sjølv og rolla si, og går gjennom praktiske rutinar knytt til møteførebuing, -gjennomføring og etterarbeid.

Kontrollutvalssekretariatet

Sekretariatet er direkte underordna kontrollutvalet (kommunelova § 23-7 femte ledd). Det er sekretariatet som lagar saksframlegg til sakene kontrollutvalet skal handsama. Sekretariatet har ansvar for å syta for at sakene vert forsvarleg utgreidde. Sekretariatet skal laga framlegg til vedtak i alle sakene.

Sekretariatet skal vera uavhengig i høve både kommuneadministrasjonen og revisor. Det er kommunestyret sitt ansvar å syta for at kontrollutvalet har eit sekretariat som tilfredstiller utvalet sitt behov (kommunelova §23-7).

Sekretariattenesta til Alver kontrollutval vert levert av Region Nordhordland IKS, som har hatt oppgåva sidan 2005, då ordninga vart innført.

Det er kontrollutvalet sin leiar som formelt set opp saklista til kontrollutvalsmøta, men sekretariatet hjelper kontrollutvalsleiar med å syta for at alle lovpålagde og planlagde saker kjem til kontrollutvalet til rett tid. Sekretariatet har dialog med leiar om saklister og avklaringar knytt til møte.

Sekretariatet skal hjelpa kontrollutvalet å syta for at saker vert handsama i tråd med lovar og regelverk. Sekretariatet fungerer både som rådgjevar og protokollfører i møta. Sekretariatet skal utøve rolla som «hjelpar» på ein nøytral og balansert måte.

Møte i kontrollutvalet og praktiske rutinar

Faste medlem har plikt til å møta i kontrollutvalsmøta. Dette er regulert i kommunelova § 8-1. Ein kan melda forfall om ein har gyldig grunn. Det er ikkje utdjupa kva som er gyldig forfall. Forfall til møte må meldast til sekretariatet snarast råd, slik at ein kan få på plass vara.

Vara vert berre kalla inn om det er naudsynt.

I hovudsak er kontrollutvalet sine møte opne for ålmenta, og sakspapira publiserte offentleg gjennom møtekalender/innsynsløysing. Kontrollutvalsmedlemmene kan stundom få innsikt i saker som er unnateke offentlegheit. I slike tilfelle vert dokument skjerma og møte lukka. Då har kontrollutvalsmedlemmene teieplikt. Teieplikta er heimla i forvaltningslova § 13 første ledd. Sjå meir om teieplikt her: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-46-l-20172018/id2593519/?ch=16>

Sekretariatet sine oppgåver i samband med møteførebuing:

- Dialog med leiar om sakliste. Passe på at følgande kjem med:
 - Lovpålagde saker i høve årshjul/årsplan
 - Saker frå revisor/dialog med revisor
 - Bestille orienteringar/notat frå kommunedirektøren
 - Oppfølging av saker
 - Handsama innspel frå medlemmer eller publikum
 - Følge med på saker som er aktuelle som meldingar til kontrollutvalet:
 - statlege tilsyn
 - relevante saker frå kommunestyret
 - faglege artiklar m.m.
- Saksutgreiing og utarbeide saksframlegg med framlegg til vedtak (fagleg fundert), inkludert rapportar og uttalar som føl av lova.
- Senda ut innkalling, saksframlegg og saksvedlegg (rapportar osv) minimum ei veke før. Syte for at dette vert publisert i kommunen si innsynsløysing.

Rutinar i møta:

- Kontrollutvalsleiar leier møta etter reglar for møte i folkevalde organ. KS har utarbeidd ein rettleiar for møteleiing: [HaandbokMoetetErSatt.PDF \(ks.no\)](#)
- Sekretariatet er rådgjevar og fører protokoll i møtet.
- Ordførar har møte og talerett, men ikkje stemmerett.

- Revisor utfører kontroll, og rapporterer til kontrollutvalet i møte (rapportar/saksvedlegg). Revisor har talerett i alle saker (bortsett frå dersom kontrollutvalet handsamar revisor sitt tilsetjingsforhold (kommunelova § 24-3).
- Kommunedirektøren orienterer i saker dei er bedne om. Skal høyrast i saker som vert sendt frå kontrollutvalet til kommunestyret før kontrollutvalet handsamar sakene (kommunelova § 23-5).
- Kontrollutvalet må gjera vedtak i alle saker i møtet.
- Kontrollutvalet bør godkjenna protokollen til sist i møtet. Dette fordi saker skal sendast vidare snarast råd.

Sekretariatet sine oppgåver etter møta:

- Senda ut og publisera protokoll
- Senda saker vidare til kommunestyret (rapportar osv)
- Følgje opp med bestillingar til revisjonen og administrasjonen
- Oppdatere møteplan/hugseliste for saker til oppfølging

Politisk reglement

Alle kommunar er pålagde å ha eit politisk reglement, inkludert eit reglement for kontrollutvalet. Desse reglementa er i varierende grad rettleiande for arbeidet.

Alver kommunestyre har vedteke politisk reglement, herunder for kontrollutvalet, seinast 03.11.2023. Dette er tilgjengeleg på nettisea her: <https://www.alver.kommune.no/innhald/politikk-og-hoyringar/styringsdokument/> Kontrollutvalet har ikkje vorte høyrd i prosessen med utarbeiding av reglement for kontrollutvalet.

Møtegodtgjersle/tapt arbeidsinntekt

Kontrollutvalet får møtegodtgjersle og eventuelt tapt arbeidsinntekt frå kommunen. Kvar enkelt kommune har eigne reglement for dette. Kontrollutvalsmedlemmene må setja seg inn i dette.

I Alver kommune finn du informasjon om dette på same nettida som politisk reglement ligg.

Oppsummering/avslutning

Sekretariatet er direkte underlagt kontrollutvalet, og er utvalet sin viktigaste hjelpar. Sekretariatet har eit sjølvstendig ansvar i å greia ut sakene forsvarleg før kontrollutvalet handsamar dei.

Kontrollutvalet er eit folkevald organ som er regulert i kommunelova, og som arbeider innfor dei rammene regelverket set opp. All sakshandsaming i kontrollutvalet skjer i møte.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Kontrollutvalet tek informasjonen til orientering.

49/23 KORLEIS ER KOMMUNEN VÅR ORGANISERT? - KOMMUNEDIREKTØREN SI ORIENTERING

SAKSOPPLYSNINGAR

Konstituert kommunedirektør er invitert til å gje ei kort overordna orientering om korleis kommunen er organisert.

Det er bede om at orienteringa tek utgangspunkt i organisasjonskartet og at kommunedirektøren syner ein oversikt over både politisk og administrativ styring, samt alle tenesteområda.

For Alver kommune ligg informasjon om organisering på nettsida her:

<https://www.alver.kommune.no/om-kommunen/slik-er-vi-organisert/>

Bakgrunn

Kontrollutvalet har eit «sjå-til»-ansvar til at den kommunale verksemda vert styrt i tråd med gjeldande lover og reglar, kommunale planar og vedtak på vegne av kommunestyret (jf. kommunelova kapittel 23).

Kommunedirektøren er ansvarleg for den administrative styringa av kommunen, og rapporterer til kommunestyret. Kontrollutvalet kontrollerer administrasjonen og den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret.

I dette møtet er det tenkt at kommunedirektøren gjev ein kort presentasjon av kommunen som verksemd. Kontrollutvalet må vera godt kjent med korleis organisasjonen fungerer for å vera i stand til å utøva rolla si. Kontrollutvalet vil få fleire orienteringar om kommunen som verksemd, internkontrollen, økonomiforvaltninga og så vidare i seinare møte.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Kontrollutvalet tek informasjonen om korleis kommunen er organisert til orientering.

50/23 KONTROLLUTVALET SITT MANDAT OG ROLLE - ORIENTERING OG REFLEKSJON

SAKSOPPLYSINGAR

Samandrag

Sekretariatet presenterer kontrollutvalet si rolle og sitt mandat, og legg opp til drøftingar undervegs i møtet.

Kommunen sin eigenkontroll

Kommunen skal ha ein eigenkontroll som bidreg til å sikra tilliten innbyggerane har til kommunen, og for å sikra effektiv og rett ressursbruk i kommunen. Kommunen sin eigenkontroll er omtala i

[kommunelova, sjuande del, kapittel 22-25.](#)

Kommunestyret har det overordna kontrollansvaret for den kommunale verksemda, og er slik eit tilsynsorgan, i tillegg til å vera det øvste ansvarlege forvaltningsorganet i kommunen. Kontrollutvalet skal føra løpande kontroll med kommunen si verksemd på kommunestyret sine vegner.

Kommunedirektøren har ansvaret for internkontroll (§ 25-1 i kommunelova). Internkontrollen skal vera systematisk og tilpassa verksemda sin storleik, eigenart, aktivitetar og risikoforhold.

Illustrasjon som viser aktørane i eigenkontrollen til kommunen:

Les meir om eigenkontrollen her: <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/egenkontroll-i-kommunene/id2009801/>

Kontrollutvalet sitt mandat og rolle

Føremålet med kontrollutvalet sitt arbeid er å medverka til at det vert allmenn tillit til at kommunen sine oppgåver vert løyst på best mogleg måte, og i samsvar med gjeldande lover og forskrifter.

Kontrollutvalet har eit «sjå-til»-ansvar for at den kommunale verksemda vert styrt i tråd med gjeldande lover og reglar, kommunale planar og vedtak. Kontrollutvalet skal også sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Kommunelova kapittel 23 omtalar kontrollutvalet sine oppgåver.

Kontrollutvalsmedlemmene sin viktigaste rettleiar er [Kontrollutvalsboka - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/egenkontroll-i-kommunene/id2009801/).

Kontrollutvalet skal vera eit objektivt og uavhengig organ som ikkje driv partipolitikk. Kontrollutvalet er heller ikkje ein klageinstans. NKRF har laga ein nyttig innføringsartikkel for nye kontrollutvalsmedlem, som kan lesast her: [Hjelp – jeg er ny i kontrollutvalget! - NKRF](#)

Det finst også mange gode rettleiarar og ressursar knytt til dei fleste av arbeidsområda til kontrollutvalet på nettsidene til [FKT - Forum for kontroll og tilsyn](#) og [NKRF - kontroll og revisjon i kommunene](#). FKT er ein medlemsorganisasjon for kontrollutval og sekretariat, medan NKRF er ein medlemsorganisasjon for sekretariat og revisjonsselskap som driv med kommunerevisjon. Alver kontrollutval er medlem i FKT og kan nytte alle ressursane fritt.

[Lenke til rettleiarar på FKT si nettside.](#)

[Lenke til rettleiarar på NKRF si nettside.](#)

Samhandlinga mellom kontrollutvalet og revisor

Revisor er ein viktig leverandør for kontrollutvalet. Det er revisor som utfører kontrollar av kommunen etter faglege standardar. Revisor leverer rapportar til kontrollutvalet og presenterer desse i møte.

Kontrollutvalet kan gjerne invitera revisor til å drøfta og avklara forventningar i samband med presentasjonar, slik som form, omfang, tidsramme og så vidare i eit seinare møte.

Sekretariatet er bindeledd mellom kontrollutvalet og revisjonen. Sekretariatet skal senda bestillingar til revisor, etter vedtak i kontrollutvalet, og ha naudsynt dialog med revisor mellom møta. Kontrollutvalet samhandlar med revisor i møte. Leiar eller enkeltmedlemmer har ikkje direkte dialog med revisor utanom møte.

Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjonsrapportar og eigarskapskontrollar hos revisor, som utarbeider desse. Revisor kjem med tilrådingar til forbetningsarbeid i rapportane.

Kontrollutvalet si rapportering til kommunestyret

Kontrollutvalet si rolle er mellom anna å handsama revisjonsrapportar og senda dei til kommunestyret med innstilling til vedtak. Det er berre kommunestyret som kan instruere kommunedirektøren.

Kontrollutvalsleiar har møte og talerett i kommunestyret i samband med saker som er sendt over frå kontrollutvalet. Denne taleretten kan delegerast frå leiar til andre medlemmer i kontrollutvalet.

Kontrollutvala plar ynskja at rapportane (forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar) vert presenterte munnleg i kommunestyret. Praksis har gjerne vore at kontrollutvalsleiar gjev ei innleiing om bakgrunnen for revisjonsprosjektet, korleis kontrollutvalet har arbeidd, og korleis kontrollutvalet anbefalar kommunestyret å følge revisjonsrapporten opp. Revisor har oftast deretter presentert sjølve rapporten, som er deira sjølvstendige faglege arbeid.

Kontrollutvalet kan gjerne drøfta kva rutinar ein ynsker i samband med oversending av forvaltningsrevisjonsrapportar og eigarskapskontrollar til kommunestyret i seinare møte.

Det vert lagt opp til å invitera ordførar til neste møte i kontrollutvalet for ein dialog om kontrollutvalet si rolle i høve kommunestyret og synleggjering av kontrollutvalet sitt arbeid.

Kommunedirektøren og kontrollutvalet sitt samspel

Kommunedirektøren sitt mynde og sine oppgåver er omtala i kommunelova § 13-1.

Kommunedirektøren har møte- og talerett i alle kommunale folkevalde organ bortsett frå kontrollutvalet. Likevel har kommunedirektøren rett til å uttala seg før kontrollutvalet handsamar saker som vert oversendt til kommunestyret (kommunelova § 23-5). Kommunedirektøren kan, til liks med alle andre, vera tilstades som tilhøyrar i møta.

Sjølv om kommunedirektøren ikkje har talerett i kontrollutvalet er hen ein viktig ressurs. Kontrollutvalet inviterer kommunedirektøren til å gje orienteringar i dei fleste møta. Dette er naudsynt for at kontrollutvalet skal få innsikt i kommunen si verksemd.

I kontrollutvalsboka (s. 31) står dette om samspel og dialog mellom kontrollutvalet og kommunedirektøren:

Administrasjonen og kontrollutvalet har eit felles ansvar for å leggje til rette for ein god dialog og eit godt samspel. Både administrasjonen og kontrollutvalet har som mål å sikre god kvalitet i tenesteproduksjonen og medverke til læring og forbetring i kommunen. Begge partar har difor interesse av at samarbeidet er godt. Ein god dialog mellom kontrollutvalet og kommunedirektøren kan sikre betre prioritering og planlegging av undersøkingane kontrollutvalet gjennomfører.

Kontrollutvalet kan invitera kommunedirektøren til å drøfta korleis samhandlinga kan føregå på best mogleg måte for begge partane i eit seinare møte.

Kontrollutvalet sitt arbeid føregår i møte

Kontrollutvalet bør arbeide som eit kollegium, og skal ikkje drive partipolitikk (Kontrollutvalsboka, s. 26). Det er viktig at utvalet får til eit godt samspel og eit godt klima for ytring, dialog og drøfting i møta.

Det er utbreidd praksis at kontrollutval gjer einstemmige vedtak (kontrollutvalsboka, s. 26). Dette styrkar kontrollutvalet si rolle som eit uavhengig kontrollorgan som kan gje tydelege råd til kommunestyret.

Oppsummering

Kontrollutvalet arbeider på vegne av kommunestyret, som er «sjefen.»

Kontrollutvalet sitt arbeid skil seg frå anna politisk arbeid. Kontrollarbeidet skal vera nøytralt, uavhengig og objektivt (kjelde kontrollutvalsboka, s. 27). Kontrollutvalet kan likevel vera eit aktivt organ og ta initiativ til å setja saker på dagsordenen.

Arbeidet i kontrollutvalet føregår i møte, og det er difor viktig at kontrollutvalet finn ei arbeidsform som fungerer innafor rolla og mandatet utvalet har. Kontrollutvalsmedlemmene har stemmerett og avgjer sakene, men må få til eit godt samspel med ordførar, sekretariat, revisor og kommunedirektør.

Kontrollutvalet bør delta i opplæring og drøfta rolle og mandat i samband med arbeidet vidare, for å søka å utøva rolla som folkevalt kontrollorgan på ein god måte.

Sekretariatet vil anbefala kontrollutvalet å gå nærare inn på forventningsavklaringar og gjerne laga seg nokre «køyrereglar» for arbeidet i møta i eit seinare møte.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Kontrollutvalet tek informasjonen og drøftingane om mandat og rolle med seg i det vidare arbeidet.

Kontrollutvalet vil vurdere å setja opp køyrereglar for arbeidet i eit seinare møte.

51/23 PRESENTASJON AV REVISOR/REVISJONEN SI ROLLE

Saksvedlegg: Tjenestekontrakt bilag 1 - Oppdragsgjevars spesifikasjon_revisjonstenester

SAKSOPPLYSINGAR

Oppdragsansvarleg revisor Willy Hauge vil orientera om revisjonen sitt arbeid og funksjon.

Bakgrunn

Kommunen sin revisor skal rapportera om arbeidet sitt og resultata av revisjonen til kontrollutvalet (kommunelova kapittel 24).

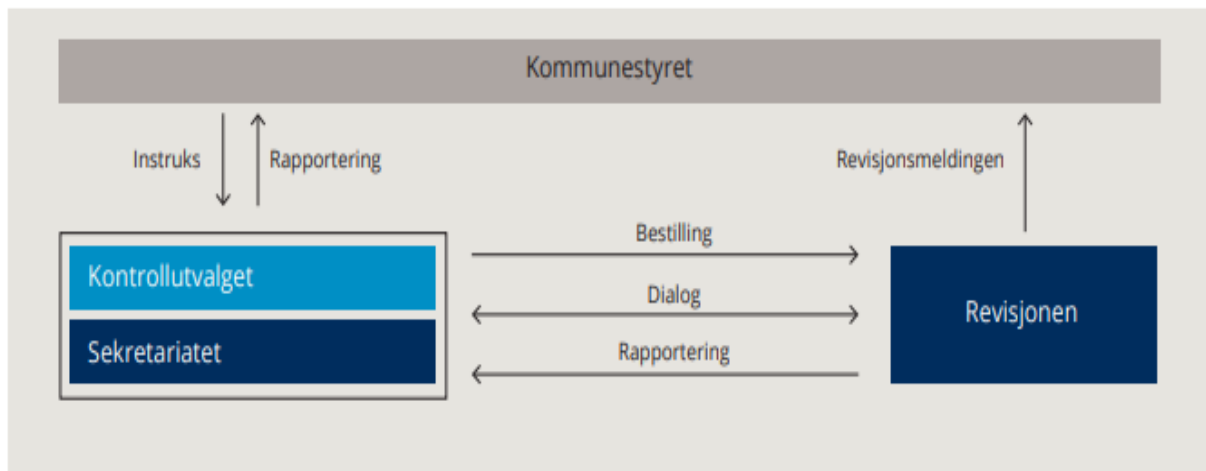
Det er kommunestyret som avgjer kva revisjonsordning kommunen skal ha. Kommunane kan velje anten å ha revisjon i eigenregi (eigen revisor eller revisjon i samarbeid med andre kommunar) eller å kjøpe revisjonstenester frå eit privat selskap ([kontrollutvalsboka, kapittel 3](#)).

Revisjonen skal vera uavhengig av kommunen sin administrasjon.

Alver kommune kjøper revisjonstenester i marknaden, og har nyleg gjennomført ein innkjøpsprosess der KPMG fekk oppdraget gjennom ein rammeavtale frå 01.01.2024. Alver har også rammeavtale med KPMG i inneverande periode. Avtalen gjeld alle oppgåver som revisor skal gjennomføra i høve kommunelova og forskrift for kontroll og revisjon; rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Avtalen omfattar også oppdrag knytt til risiko- og vesentlegvurdering. Bilag 1 til tenestekontrakten som gjeld frå 01.01.2024 (vedlagd) viser kva tenester revisjonen skal levera. For rekneskapsrevisjon er det ein fastpris, medan andre oppgåver vert bestilt av kontrollutvalet etter planar og i høve budsjett. Det er teke atterhald om at kontrollutvalet kan få eigarskapskontroll, forvaltningsrevisjonsoppdrag og andre timebaserte tenester utført ved hjelp av andre leverandørar i marknaden. Det kan være oppdrag som går ut over rammene som er beskrivne i spesifikasjonen, anten i innhald eller omfang, til dømes granskingsoppdrag der ein treng spesiell kompetanse.

I konkurransen leverte KPMG ei skildring som viser korleis dei skal løysa oppdraget. Denne er - til liks med dei andre leverandørane som deltok i konkurransen sine skildringar - unnateke offentlegheit, jamfør jamfør jf. FOA § 7-4, offl. § 13 og fvl. § 13. Revisor vil presentera overordna korleis dei vil løysa oppdraget som revisor for Alver kommune i møtet.

Figuren under viser samspelet mellom kommunestyret, kontrollutvalet og revisor:

(Kjelde: kontrollutvalgsboka)

Revisor si rolle

Det er kommunestyret som formelt vel kommunen sin revisor. Kontrollutvalet utøver rolla som oppdragsgjevar for revisjonen på kommunestyret sine vegne.

Revisor skal vera uavhengig av kommunen. Revisor skal utføra rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll og annan lovbestemt kontroll, og er ansvarlege for å gjera dette i samsvar med lover og reglar og god kommunal revisjonsskikk (kommunelova 24-2).

Revisor må forhalda seg til revisjonsstandardar, og må bruka anerkjente (autorative) revisjonskriterium og skal gje objektive vurderingar.

Revisor sine rettar og plikter

- Revisor har plikt til å rapportera til kontrollutvalet om rekneskapsrevisjonen. Rekneskapsrevisjon er lovpålagt og regulert. Kontrollutvalet kan ikkje påverke korleis denne vert utført.
- Årsrekneskapen skal reviderast av revisor før kommunestyret (og kontrollutvalet) handsamar saka.
- Revisor har rett til å møte i kontrollutvalet og kommunestyret (§ 24-3 i kommunelova).
- Revisor har plikt til å møte i kommunestyret når saker frå revisjonen skal handsamast.
- Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar frå revisor ut frå planane som kommunestyret vedtek. Kontrollutvalet bør vera involverte i val av problemstillingar, avgrensingar og tilnærming for forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar. Revisor skal gjennomføre revisjonane i tråd med faglege krav (jf. Kontrollutvalgsboka, s. 48).

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Kontrollutvalet tek informasjonen frå revisor til orientering.

52/23 EIGENERKLÆRING OM UAVHENGIGHEIT FRÅ REVISOR

Saksvedlegg:

NY_Egenvurdering_Alver_kommune_2023

SAKSOPPLYSINGAR

Samandrag

Ny oppdragsansvarleg revisor i KPMG, Willy Hauge, har sendt over ei skriftleg vurdering av si uavhengigheit til Alver kommune, vedlagd.

Bakgrunn

Oppdragsansvarleg revisor må gje ei skriftleg vurdering om si uavhengigheit til kontrollutvalet minst ein gong i året (jf. kommunelova § 24-4 og forskrift om kontrollutval og revisjon §§ 16-19). Dette betyr at revisoren kontinuerleg må vurdere si eiga uavhengigheit.

Revisoren kan ikkje gjennomføra den lovpålagde revisjonen dersom det er ein tilknytning mellom revisoren og den som blir revidert som kan skape risiko for:

- eigenkontroll
- egne interesser
- partiskheit
- fortrulegheit eller
- press.

Kravet om uavhengigheit og objektivitet gjeld også for andre som jobbar for revisoren, men berre oppdragsansvarleg revisor må legge fram ei skriftleg vurdering (eigenmelding) for kontrollutvalet.

Vurdering og konklusjon

Revisor si stadfesting av uavhengigheit blir gitt på revisor sitt eige ansvar og treng ikkje bli godkjend av kontrollutvalet, men blir berre teke til orientering. Sekretariatet har motteke den vedlagde stadfestinga der revisor forklarar si uavhengigheit i høve kommunen i samsvar med krava i kommunelova og forskrift om kontrollutval og revisjon. Det er ingenting som tyder på at revisoren ikkje er uavhengig i høve til oppdraga for Alver kommune.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Kontrollutvalet tek oppdragsansvarleg revisor (KPMG) si stadfesting av uavhengigheit til orientering.

53/23 REVISJONSPLAN REKNESKAPSÅRET 2023*Saksvedlegg: Revisjonsplan 2023 Alver kommune***Saksopplysingar**

Kontrollutvalet har motteke revisjonsplan for 2023 frå revisor KPMG. Denne dannar grunnlag for revisor sin revisjonsplan for rekneskapsrevisjon.

Rekneskapsrevisor og fast kontaktperson for kontrollutvalet for rekneskapsrevisjon, Rune Mydland, KPMG vil gje ei nærare orientering om den overordna revisjonsstrategien og revisjonsplanen i møtet.

Bakgrunn

Revisor skal årleg utarbeida ein plan for korleis revisjonen skal gjennomførast. Revisjonsplanen skal byggja på ein overordna revisjonsstrategi som beskriv føremål og omfang av revisjonen, når revisjonen skal utførast, og kva angrepsvinkel denne skal ha. Revisjonsplanen og -strategien skal byggja på ei risiko- og vesentlegvurdering. Revisjonsplanen vil vera grunnlag for kontrollutvalet si oppfølging i løpet av rekneskapsåret (Kjelde: Kontrollutvalsboka 3. utgåve, s.67).

Revisor skal etter kommunelova § 24-2 rapportere om sitt arbeid til kontrollutvalet, og i høve § 3 i forskrift om kontrollutval og revisjon skal kontrollutvalet halda seg løpande orientert om revisjonsarbeidet.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Kontrollutvalet tek overordna revisjonsstrategi og revisjonsplan til orientering.

54/23 BESTILLE PROSJEKTPLAN: RISIKO- OG VESENTLEGVURDERING, PLANAR FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIGARSKAPSKONTROLL FOR PERIODEN 2024 - 2028

SAKSOPPLYSINGAR**Samandrag**

I dette møtet skal kontrollutvalet bestilla ein plan for prosessen med å gjennomføra risiko- og vesentlegvurdering (ROV) som skal danna grunnlag for forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for perioden 2024 - 2028.

Det er lagt opp til at kontrollutvalet har ein bestillingsdialog med revisor i møtet. Ein kan drøfta aktuelle føringar for gjennomføringa av arbeidet. Slike føringar kan t.d. vera kven som bør involverast i gjennomføringa av risiko- og vesentlegvurderinga, i kor stor grad kontrollutvalet sjølv bør involverast i arbeidet, omfanget av analysen (ROV), forventningar om timeramme for revisor sitt arbeid, prosessen og framdrifta for ROV, når den kan handsamast av kontrollutvalet og når framlegg til planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll kan handsamast av kontrollutvalet og oversendast til kommunestyret.

Kontrollutvalsmedlemmene bør lesa risiko- og vesentlegvurderinga og plan for forvaltningsrevisjon frå 2020 som førebuing til møtet. Dokumenta er lenka til i overføringsdokumentet som vart godkjent av førre kontrollutval, og som ligg som meldingssak til dette møtet.

Bakgrunn for saka

Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalet undersøkje om kommunen etterlever regelverk, når fastsette mål og om ressursane blir forvalta på ein effektiv måte. Forvaltningsrevisjonar kan gjennomførast innanfor alle kommunale tenesteområde, til dømes innanfor opplæring, helse og sosial eller plan- og byggjesak. Forvaltningsrevisjonar kan også gjennomførast i selskap kommunen har eigarinteresser i ([kontrollutvalsboka, kapittel 7](#)).

Delar av den kommunale verksemda blir organiserte utanfor den ordinære kommunale forvaltninga. Dette kan vera i form av aksjeselskap, interkommunale selskap eller andre sjølvstendige rettssubjekt. Eigarskapskontroll er eit viktig verkemiddel for å sikra at selskapa er under demokratisk styring og kontroll (kjelde: [kontrollutvalsboka, kapittel 8](#)).

I kommunelova § 23-3 *Forvaltningsrevisjon* står dette:

«Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Vidare står dette i kommunelova § 23-4 *Eierskapskontroll*:

«Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Dette inneber at kontrollutvalet innan utgangen av 2024 må sørge for:

- å gjennomføra ein risiko- og vesentlegvurdering (ROV) av kommunen si verksemd, verksemda i kommunen sine selskap og av kommunen sin eigarskap.
- å utarbeida planar for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i perioden 2024 – 2028 basert på den gjennomførte risiko- og vesentlegvurderinga.

- at planane vert vedtekne av kommunestyret, som kan delegera til kontrollutvalet å føreta endringar i planperioden.
- Fram til nye planar er vedtekne vil plan for forvaltningsrevisjon og plan for eigarskapskontroll 2020 – 2024 gjelda.

Les meir om planarbeidet i kapittel 6 i [Kontrollutvalsboka - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

Kontrollutvalet ansvarleg prosessen - kommunestyret gjer endeleg vedtak

Kontrollutvalet har i tråd med kommunelova §§ 23 og 24 ansvar for å dra i gang og gjennomføra prosess med å utarbeide forslag til plan for forvaltningsrevisjon og plan for eigarskapskontroll.

Endelege planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll skal vedtakast av kommunestyret, etter innstilling frå kontrollutvalet, seinast innan utgangen av 2024.

Sekretariatet si vurdering

Gjennomføring av ei risiko- og vesentlegvurdering (ROV) av kommunen si verksemd, verksemda i kommunen sine selskap, av kommunen sin eigarskap, utarbeiding av forslag til plan for forvaltningsrevisjon og plan for eigarskapskontroll, kan gjerast av den valde revisor, sekretariatet eller anna eksternt selskap med kompetanse på området. Det som er mest vanleg er å be den valde revisor gjennomføra oppdraget.

KPMG har vore revisor for Alver kommune frå kommunen formelt vart etablert som ein samanslått kommune i 2020 og kjenner difor organisasjonen godt. Det gjer at dei vil ha eit godt grunnlag for å gjennomføra dette arbeidet på ein god måte.

Sekretariatet si tilråding

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet ber KPMG utarbeida forslag til prosjektplan for arbeidet med gjennomføring av risiko- og vesentlegvurderingar av Alver kommune si verksemd, verksemda i kommunen sine selskap og av kommunen sin eigarskap.

Videre bør prosjektplanen omfatta utarbeiding av forslag til plan for forvaltningsrevisjon og plan for eigarskapskontroll for perioden 2024 – 2028, inkludert ressursbruk og forventa levering.

FRAMLEGG TIL VEDTAK

1. Kontrollutvalet ber KPMG innan medio januar 2024 laga eit forslag til prosjektplan som bl.a. inneheld korleis analyse- og planarbeidet skal gjennomførast, ressursbruk og forventa levering. Prosjektplanen skal omfatta:
 - a. Korleis risiko- og vesentlegvurdering (ROV) av Alver kommune si verksemd og verksemda i kommunen sine selskap skal gjennomførast.
 - b. Korleis arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2024 – 2028 skal gjennomførast
 - c. Korleis risiko- og vesentlegvurdering (ROV) av Alver kommune sin eigarskap i selskap skal gjennomførast.
 - d. Korleis arbeidet med plan for eigarskapskontroll for perioden 2024 - 2028 skal gjennomførast.

2. Forslag til prosjektplan skal leggjast fram for godkjenning i kontrollutvalet sitt første møte i 2024.
3. Kontrollutvalet ber om at prosessen vert lagt opp slik at innstilling til plan for forvaltningsrevisjon kan leggjast fram for kommunestyret innan utgangen av 2024.

55/23 MØTEPLAN FOR KONTROLLUTVALET 2024

Saksvedlegg: Møteplan 2024 Alver kontrollutval_framlegg

SAKSOPPLYSINGAR

Sekretariatet har utarbeidd vedlagde framlegg til møteplan for Alver kontrollutval for 2024, med møte følgande datoar: 23.01. (*alternativt 06.02.*) - 12.03. - 14.05. - 24.09. - 19.11.

I tillegg held sekretariatet folkevaldopplæring i Knarvik 04.01.2024 for kontrollutvala i Nordhordland.

Møteplanen er utarbeidd med omsyn til møtekabal for alle kontrollutvala Region Nordhordland IKS er sekretariat for, for å unngå møtekollisjonar for sekretariat og revisor. Det er også teke omsyn til når faste saker må handsamast i høve årshjul.

Kontrollutvalet kan drøfta møtedatoar og gjera eventuelle endringar i møtet.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Kontrollutvalet vedtek møteplanen for 2024 slik den ligg føre. Kontrollutvalsleiar har fullmakt til å endra dato eller setje opp ekstra møte ved behov.

56/23 RESSURSAR TIL GJENNOMFØRING AV STRØYMING AV MØTE

Saksvedlegg:

Avklaring ressursar strøyming av kontrollutvalsmøta i Alver kommune_oppfølgning

Avklaring ressursar strøyming av kontrollutvalsmøte Alver

SAKSOPPLYSINGAR

Samandrag:

I Alver kommune sitt politiske reglement, gjeldande frå november 2023 står det; «Møte i kommunestyret, formannskapet og utvala skal i hovudsak strøymast.» (Vedteke i kommunestyret i sak 154/23)

Kontrollutvalet bør be kommunestyret syta for naudsynte ressursar til strøyming av kontrollutvalet sine møte for å sikra at vedtaket i kommunestyresak 154/23 vert følgd opp av administrasjonen.

Bakgrunn

Formelt er det kommunestyret sitt ansvar å sørge for at kontrollutvalet får sekretariatbistand som tilfredsstiller utvalet sitt behov (kommunelova § 23-7, første ledd).

Denne konkrete saka gjeld kun strøyming av møta; å finna ei tenleg løysing som syt for at det nye regelverket kommunestyret har vedteke vert følgt opp. Ein må gå ut frå at det er Alver kommune sitt system for strøyming som skal nyttast.

Sjølv om kontrollutvalet har eit eksternt og uavhengig sekretariat gjennom Region Nordhordland IKS (RNI) kan ein ikkje venta at den tekniske oppgåva å strøyma møte skal liggja til sekretariatet. Kontrollutvalssekretær fungerer som kontrollutvalet sin administrasjon, rådgjevar og protokollfører, og har mange roller i møta.

Selskapsavtalen med RNI om sekretariattjenester tek ikkje høgde for at det er med ekstra personale til å gjennomføre strøyming av møte.

Sekretariatet si vurdering

Sekretariatet går ut frå at føremålet med kommunestyret sitt reglement om strøyming er at kommunen sine møte i folkevalde organ skal vera enkelt tilgjengelege for innbyggjarar og presse. Openheit om saker og prosessar kan styrka tilliten til kommunen.

I denne samanhengen er kontrollutvalet kommunestyret sitt organ for tilsyn og kontroll med forvaltninga. At administrasjonen sørgjer for teknisk assistanse til å strøyma kontrollutvalet sine møte er ein naturleg konsekvens av vedtaket kommunestyret har gjort.

Kontrollutvalssekretær har alt mange oppgåver og roller i møta, og det vil i praksis vera umogleg å gjera den tekniske jobben med strøyming samstundes i tillegg. Sekretariatet har undersøkt med andre kontrollutvalssekretariat som har erfaring med strøyming, og alle får hjelp til å gjennomføre denne tekniske oppgåva.

Ved nokre høve har strøyming av kontrollutvalsmøta vorte gjennomført ved at personell frå Alver kommune har sete ved eige bord i møtelokalet og gjennomført strøyminga. Kontrollutvalssekretær har då sendt over sakliste til vedkommande, som har sett opp kommune-TV manuelt. Dette har fungert ypparleg.

Det må reknast ca. 7 arbeidstimar per møte for å gjennomføre strøyming av møta. Kontrollutvalet har normalt 6 møte per år.

Sekretariatet sin konklusjon

Kommunestyret bør sørge for at kontrollutvalet sine møte vert strøyma, i tråd med intensjonane i siste avsnitt på s. 6 i *Politisk styringsstruktur og reglement*, vedteke i kommunestyret 2. november 2023.

Alver kommune bør stilla med ein tilsett som gjennomfører oppgåvene knytt til strøyming av kontrollutvalsmøta. Arbeidstid knytt til strøyming av møte vil vera ca. 42 timar per kalenderår.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Kontrollutvalet ber kommunestyret be kommunedirektøren yta naudsynt teknisk assistanse til å gjennomføra strøyming av kontrollutvalet sine møte.

Innstilling til kommunestyret

Kommunestyret ber kommunedirektøren yta naudsynt teknisk assistanse til å gjennomføra strøyming av kontrollutvalet sine møte.

57/23 MELDINGAR

- a. Overføringsdokument 2019 -2023 – innspel til nytt kontrollutval
- b. Kontrollutvalsboka
- c. Orientering om aktuelle kurs
- d. Endring oppdragsansvarleg revisor

Saksvedlegg:

- a. *Overføringsdokument nytt kontrollutval_ Alver kontrollutval 2023*
- b. -
- c. *Orientering om aktuelle kurs per november 2023*
- d. *Brev_endring_oppdagsansvarlig_revisor*

SAKSOPPLYSNINGAR

- a. Overføringsdokument 2019 -2023 – innspel til nytt kontrollutval

Dokumentet er utarbeidd for å gje nytt kontrollutval naudsynt kontinuitet i arbeidet. Medlemmene bør gjera seg kjent med dei dokumenta og sakene det vert vist til gjennom hyperlenker. Dokumentet var oppe i kommunestyret som meldingssak i møtet 23.11.2023. Sjå i innsynsløysinga her: [Dokument 23/85464 - Melding frå kontrollutvalet \(sing.no\)](#)

- b. Kontrollutvalsboka

Kontrollutvalsboka er ein viktig rettleiar for kontrollutvalsarbeidet, og omtalar heile arbeidsområdet til utvalet. Dokumentet kan lesast på nett her: [Kontrollutvalsboka - regjeringen.no](#) -Vel «vis innhald og søk» for nettversjonen. Medlemmene får også utdelt boka i fysisk format i møtet.

- c. Orientering om aktuelle kurs

Kontrollutvalsmedlemmene bør delta på kurs og opplæring i kontrollutvalsarbeid. Sekretariatet arrangerer tilpassa folkevaldopplæring for kontrollutvala i Nordhordland 4. januar i Knarvik. Dette bør prioriterast. Her vert det kun ein kostnad til lunsj, ingen påmeldingsavgift. Kontrollutvalet kan drøfta i møtet om medlemmene ynskjer å fordela ulike kurs seg i mellom eller om det er ynskjeleg å delta på same kurs, til dømes kurset på Solstrand 13.-14. februar i regi av Vestland fylke sitt kontrollutvalssekretariat. Sjå liste over kurs vedlagd.

Kontrollutvalsmedlemmer som deltek på naudsynt opplæring har rett til å få dekket dokumentert tapt arbeidsinntekt.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Kontrollutvalet tek meldingane til orientering.

58/23 SPØRSMÅL/EVENTUELT

Ingen saksopplysingar eller framlegg til vedtak i denne saka.

59/23 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTET

SAKSOPPLYSNINGAR

Kontrollutvalet går gjennom protokollen frå dagens møte og godkjenner denne.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Protokollen frå møtet er godkjent.

ALVER KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Møtedato: 17.10.2023 kl. 09:00 – 11.45

Stad: Formannskapssalen, Frekhaug (Meland rådhus)

Deltakrar: Jimmy Pasali (leiar), Harald Breivik (nestleiar), Karolina Vakt skjold (medlem), Solbjørg Åmdal Sandvik (medlem), Arild Tveranger (medlem), Rolf Sandstad (medlem) og Margrethe Aven Storheim (medlem)

Forfall:

Andre: Ordførar Sara Sekkingstad, varaordførar Nina Bognøy (tilhøyrar), kommunedirektør, Ørjan Raknes Forthun (sak 43/23) og kommunalsjef, oppvekst, Kristin Moe (sak 43/23).

Revisor: Forvaltningsrevisor, Sindre Rødne Dueland (KPMG) (sak 43/23) og forvaltningsrevisor, Tommy André Knutsen (KPMG) (deltok via digital lenke/Teams i sak 43/23).

Sekretariat: Trude Bruket, Region Nordhordland IKS

Møtet vart heva kl. 11.45.

SAKER

41/23 Godkjenning av innkalling og sakliste til møtet	2
42/23 Godkjenning av protokoll frå førre møte	2
43/23: Rapport: Forvaltningsrevisjon barnevern.....	3
44/23 Meldingar	6
45/23 Eventuelt	6

41/23 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE TIL MØTET

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Innkalling og sakliste til møte i kontrollutvalet 17.10.2023 er godkjent.

HANDSAMING I MØTET

Ingen merknader.

Votering

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke

VEDTAK

Innkalling og sakliste til møte i kontrollutvalet 17.10.2023 er godkjent.

42/23 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ FØRRE MØTE

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Møteprotokoll frå møtet 19.09.2023 er godkjent slik den ligg føre.

HANDSAMING I MØTET

Solbjørg Åmdal Sandvik gjorde merksam på ein liten feil i talet stemmer under prøvevotering/handsaming i protokollen i sak 36/23. Det sto 4 stemmer ein stad det skulle vera 3. Konklusjonen var likevel korrekt oppsummert. Kontrollutvalssekretær rettar dette.

Votering

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

VEDTAK

Møteprotokoll frå møtet 19.09.2023 er godkjent slik den ligg føre.

43/23: RAPPORT: FORVALTNINGSREVISJON BARNEVERN

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

1. Kontrollutvalet har handsama rapporten «Barnevern - forvaltningsrevisjon Alver kommune» datert 10. oktober 2023, og meiner denne svarar på dei problemstillingane som vart sett i kontrollutvalet si bestilling.
2. Kontrollutvalet sluttar seg til revisor sine tilrådingar og gjev innstilling til kommunestyret om å be kommunedirektøren om å følgje opp dei tiltaka som gjeld administrativ styring av barnevernet.
3. Kontrollutvalet ber kommunestyret vurdere å setje dei to tilrådingane frå revisor som er knytt til kommunestyret sitt ansvar for at kommunen har ei forsvarleg barnevernsteneste på agendaen i seinare møte.
4. Kontrollutvalet sender saka til kommunestyret.

Innstilling til kommunestyret:

1. Kommunestyret tek rapporten «Barnevern - forvaltningsrevisjon Alver kommune» datert 10. oktober 2023 til orientering.
2. Kommunestyret sluttar seg til revisor sine tilrådingar i forvaltningsrevisjonsrapporten og ber kommunedirektøren om å følgja opp desse:
 - a. Ha fortsatt kontinuerlig fokus på kva som er årsakene til sjukefråværet og korleis det kan reduserast.
 - b. Barnevernet bør arbeide vidare og systematisk med i kva grad informasjonen foreldre får er tilstrekkeleg, lett å forstå og om den kjem til rett tid.
 - c. Innhente tilbakemeldingar fra brukarar på ein meir systematisk måte, t.d. gjennom ein brukarundersøking. Barnevernstenesta bør spesielt vurdere korleis dei kan auke innsatsen for å innhente tilbakemeldingar frå foreldre.
 - d. Arbeide endå meir strategisk med kompetanseutvikling og rekruttering, mellom anna karteleggje avvik mellom dagens kompetanse og kompetansebehov framover, noko som bør reflekterast i planar for kompetanseutvikling, rekruttering og den tilsette sine utviklingsmål.
 - e. Tydeleggjere kven som er koordinerande instans for det førebyggjande arbeidet.
 - f. Tydeleggjera forholdet mellom politikarar og tenestepersonell i barnevernet, slik at barnevernet får ivaretatt sine pliktar etter lova og faglege uavhengigheit.
 - g. Ta opp hets av tilsette i barnevernstenesta som ei eiga sak i kommunestyret, og også diskutere tiltak som kan motverke dette.
3. Kommunestyret vil, etter revisor og kontrollutvalet si tilråding, setja kommunestyret si rolle ovanfor barnevernet på saklista i seinare møte.

4. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å leggja fram ein skriftleg framdriftsplan for korleis og når tilrådingane skal følgast opp for kontrollutvalet med kopi til kommunestyret til første kontrollutvalsmøte i 2024.
5. Kommunestyret ber om at kontrollutvalet får ei skriftleg tilbakerapportering om oppfølginga av tilrådingane innan utgangen av fjerde kvartal 2024.

HANDSAMING I MØTET

Forvaltningsrevisor, Tommy André Knutsen (KPMG), som har vore prosjektleiar for forvaltningsrevisjonen, presenterte rapporten via digital lenke/Teams, og svara på spørsmål frå kontrollutvalet.

Forvaltningsrevisor, Sindre Rødne Dueland (KPMG), som er Alver kontrollutval sin faste kontaktperson på forvaltningsrevisjon var også tilstades i møtet, og svara på nokre spørsmål frå kontrollutvalet.

Kommunedirektør, Ørjan Raknes Forthun kommenterte rapporten og svara på spørsmål frå kontrollutvalet.

Kommunalsjef, oppvekst, Kristin Moe var også tilstades i saka (tilhøyrar).

Ordførar Sara Sekkingstad orienterte om kva informasjon som er gitt til kommunestyret med omsyn til politikarar si rolle i enkeltsaker i barnevernet.

Karolina Vakt skjold (KrF) gjorde framlegg om at kontrollutvalet endrar dei fire første tilrådingane frå revisor i kontrollutvalet sine tilrådingar til kommunestyret, slik:

1. *Barnevernet bør arbeida vidare og systematisk med i kva grad informasjon foreldra får er tilstrekkeleg grunngjeve og forstått og om den kjem til rett tid. (Basert på KPMG sitt punkt 2 i tilrådingane, men endra.)*
2. *Innhente tilbakemeldingar fra brukarar på ein meir systematisk måte, t.d. gjennom ein brukarundersøking. Barnevernstenesta bør spesielt vurdere korleis dei kan auke innsatsen for å innhente tilbakemeldingar frå foreldre. (Punkt 3 i KPMG sine tilrådingar)*
3. *Ha fortsatt kontinuerlig fokus på kva som er årsakene til sjukefråværet og korleis det kan reduserast. (Punkt 1 i KPMG i tilråding)*
4. *Arbeide endå meir strategisk med kompetanseutvikling og rekruttering, mellom anna karteleggje avvik mellom dagens kompetanse og kompetansebehov framover, noko som bør reflekterast i planar for kompetanseutvikling, rekruttering og den tilsette sine utviklingsmål. (Punkt 4 i KPMG sine tilrådingar)*

Harald Breivik (uavh.) gjorde framlegg om å ta inn eit ekstra punkt mellom sekretariatet sitt framlegg til vedtak punkt 3 og 4:

Kontrollutvalet vil peike på at det er viktig å sette av nok ressursar til førebyggjande arbeid.

Votering

Kontrollutvalet stemte over Karolina Vakt skjold sitt framlegg til endring av punkta a - d under sekretariatet sitt framlegg til vedtak, punkt 2 (vist over).

Framlegget fekk 1 stemme (Karolina Vakt skjold, KrF) og fall.

Kontrollutvalet stemte over Harald Breivik sitt framlegg om å ta inn eit ekstra punkt mellom sekretariatet sitt framlegg til vedtak punkt 3 og 4 (vist over).

Framlegget fekk 2 stemmer (Harald Breivik, uavh. og Arild Tveranger, uavh.) og fall.

Kontrollutvalet stemte over sekretariatet sitt framlegg til vedtak. Dette vart samrøystes vedteke.

VEDTAK

1. Kontrollutvalet har handsama rapporten «Barnevern - forvaltningsrevisjon Alver kommune» datert 10. oktober 2023, og meiner denne svarar på dei problemstillingane som vart sett i kontrollutvalet si bestilling.
2. Kontrollutvalet sluttar seg til revisor sine tilrådingar og gjev innstilling til kommunestyret om å be kommunedirektøren om å følgje opp dei tiltaka som gjeld administrativ styring av barnevernet.
3. Kontrollutvalet ber kommunestyret vurdere å setje dei to tilrådingane frå revisor som er knytt til kommunestyret sitt ansvar for at kommunen har ei forsvarleg barnevernsteneste på agendaen i seinare møte.
4. Kontrollutvalet sender saka til kommunestyret.

Innstilling til kommunestyret:

1. Kommunestyret tek rapporten «Barnevern - forvaltningsrevisjon Alver kommune» datert 10. oktober 2023 til orientering.
2. Kommunestyret sluttar seg til revisor sine tilrådingar i forvaltningsrevisjonsrapporten og ber kommunedirektøren om å følgja opp desse:
 - a. Ha fortsatt kontinuerlig fokus på kva som er årsakene til sjukefråværet og korleis det kan reduserast.
 - b. Barnevernet bør arbeide vidare og systematisk med i kva grad informasjonen foreldre får er tilstrekkeleg, lett å forstå og om den kjem til rett tid.
 - c. Innhente tilbakemeldingar fra brukarar på ein meir systematisk måte, t.d. gjennom ein brukarundersøking. Barnevernstenesta bør spesielt vurdere korleis dei kan auke innsatsen for å innhente tilbakemeldingar frå foreldre.
 - d. Arbeide endå meir strategisk med kompetanseutvikling og rekruttering, mellom anna karteleggje avvik mellom dagens kompetanse og kompetansebehov framover, noko som bør reflekterast i planar for kompetanseutvikling, rekruttering og den tilsette sine utviklingsmål.

- e. Tydeleggjere kven som er koordinerande instans for det førebyggjande arbeidet.
 - f. Tydeleggjera forholdet mellom politikarar og tenestepersonell i barnevernet, slik at barnevernet får ivaretatt sine pliktar etter lova og faglege uavhengigheit.
 - g. Ta opp hets av tilsette i barnevernstenesta som ei eiga sak i kommunestyret, og også diskutere tiltak som kan motverke dette.
3. Kommunestyret vil, etter revisor og kontrollutvalet si tilråding, setja kommunestyret si rolle ovanfor barnevernet på saklista i seinare møte.
4. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å leggja fram ein skriftleg framdriftsplan for korleis og når tilrådingane skal følgast opp for kontrollutvalet med kopi til kommunestyret til første kontrollutvalsmøte i 2024.
5. Kommunestyret ber om at kontrollutvalet får ei skriftleg tilbakerapportering om oppfølginga av tilrådingane innan utgangen av fjerde kvartal 2024.

44/23 MELDINGAR

- a) Stadfesting av revisor si uavhengigheit
- b) Førespurnad om avklaring om ressursar knytt til gjennomføring av strøyming av kontrollutvalsmøta i Alver kommune

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Kontrollutvalet tek meldingssakene til orientering.

HANDSAMING I MØTET

Votering

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke

VEDTAK

Kontrollutvalet tek meldingssakene til orientering.

45/23 EVENTUELT

Ingen saker.

Frekhaug, 17.10.2023

Jimmy Pasali
Kontrollutvalsleiar

Bilag 1 - Oppdragsgjevars spesifikasjon

1 Innleiing

Avtalen gjeld levering av revisjonstjenester, inkludert rekneskapsrevisjon m/årsavslutning, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

Oppdraget gjeld rekneskapsrevisjon m/årsavslutning, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll, dei oppgåvene som er skildra i lov av 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) kapittel 23 og 24, med tilhøyrande forskrifter mv. Dette inkluderer rekneskapsrevisjon m/årsavslutning, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll, samt å bistå med planarbeidet (risiko- og vesentleganalyse) for neste valperiode sine forvaltningsrevisjonar/eigarskapskontrollar.

Det er ynskjeleg med opsjon på eventuelle granskingstenester for tema som ligg under høvesvis forvaltningsrevisjon og/eller eigarskapskontroll. Ved behov for granskingstenester skal oppdragsgivar kunne bestille dette på same vilkår som for tenestene forvaltningsrevisjon og/eller eigarskapskontroll.

Revisjonen skal oppfylle alle krav fastsett i lov, forskrift eller anna aktuelt statleg regelverk/-instruks. Vidare skal revisjonen gjennomførast i samsvar med god kommunal revisjonsskikk og etablerte kjende standardar.

Tilbodet skal gjelda heile revisjonsprosessen frå planlegging av oppdraget til revisjonsmelding/-uttale er lagt fram.

Oppdragsgjevar har fullstendig opphavs- og eigedomsrett til levert revisjon.

2 Tenestene

2.1 Rekneskapsrevisjon – fastprisoppdrag

Årsrekneskapen, inkludert prosjektrekneskap, investeringsrekneskap mv., skal reviderast i høve til kommunelova og forskrift om kontrollutval og revisjon for kommunar og fylkeskommunar og kommunale vedtak.

REVISOR skal vurdere om årsrekneskapen er avlagt i samsvar med lov og forskrifter og dei internasjonale revisjonsstandardane, International Standards in Auditing (ISA-ene), herunder om det gjev uttrykk for den økonomiske verksemda i rekneskapsåret og stilling ved årsskiftet som er i samsvar med god kommunal rekneskapsskikk (GKRS).

Kontrollutvalet skal sjå til at den økonomiske forvaltninga foregår i samsvar med gjeldande føresegner og vedtak, og ynskjer i den samanheng ein aktiv og framoverlent revisor som bidreg til at kontrollutvalet ivaretek dette ansvaret.

Forenkla etterlevingskontroll

Det føl av kommunelova § 24-9 at rekneskapsrevisor skal sjå etter om kommunen si økonomiforvaltning i hovudsak foregår i samsvar med bestemmelsar og vedtak. REVISOR skal levere ein forenkla etterlevingskontroll, basert på ei risiko- og vesentlegvurdering, som skal leggjast fram for kontrollutvalet. REVISOR skal seinast 30. juni gi ein skriftleg uttale til kontrollutvalet, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Rapport om interimsrevisjon skal leggjast fram for kontrollutvalet midtvegs i revisjonsåret (desember/januar).

REVISOR skal utarbeida ein **rapport om årsrekneskapen**, som eit tillegg til revisjonsmeldinga. Denne skal leggjast fram for kontrollutvalet i samband med handsaminga av årsrekneskapen og årsmeldinga.

REVISOR skal avgi revisjonsmelding utan unødige opphald etter at årsrekneskapen er avlagt, men ikkje før REVISOR kan ha verifisert at administrasjonen si endelege årsmelding er konsistent med årsrekneskapen. Revisjonsmeldinga skal avgis til kommunestyret med kopi til kontrollutvalet seinast 15. april, sjølv om årsrekneskapen ikkje ligg føre eller er ufullstendig. Avdekking av eventuell misleghald skal straks meldast skriftleg til kontrollutvalet.

OPPDRA GSGJEVAR skal avlegge årsrekneskapen i samsvar med forskrift om årsrekneskap og årsmelding innan 22. februar og endelege årsmelding innan 31. mars.

Oppdraget omfattar også alle **attestasjonar** som føl av Alver kommune si verksemd.

Når avtale om revisjonsteneste er inngått, skal REVISOR straks ta kontakt med oppdragsgjevar for å gjere avtale om fristar for attestasjonsoppgåver. Overskriding av tidsfristar kan medføre erstatningsansvar i samsvar med kontraktvilkåra.

Fastpristilbodet skal dekke alle kostnader REVISOR har ved utføring av desse oppgåvene.

Leveransar utover det som ligg i fastprisen må avtalast skriftleg med oppdragsgjevar på førehand.

2.2 Rettleiing og bistand knytt til rekneskapsrevisjon – timebaserte tenester

REVISOR skal svare på enkle spørsmål frå oppdragsgjevar ved administrasjon/økonomikontor. Spørsmål som vil krevje eit timeforbruk på 1 time eller meir, kan fakturerast etter gjeldande timeprisar, etter ei på førehand godkjend bestilling.

Oppdrag som ikkje inngår i den ordinære rekneskapsrevisjonen, f.eks. ekstra bestilling frå oppdragsgjevar, eksempelvis hjelp til avstemmingar, rettleiing og bistand utover 1 time kan bestillast som timebaserte tenester.

I hovudsak skal slike eventuelle ekstrakostnader ikkje belastast kontrollutvalet sitt budsjett, men belastast korrekt ansvars- og tenesteområde i kommunen. Slike oppdrag må difor merkast med «rettleiing/bistand til administrasjonen» eller anna etter konkret bestilling, som tydeleggjer ansvarsområdet.

Venta årleg omfang på timebaserte tenester til administrasjonen/økonomikontoret er mellom 10 og 50 timar.

2.3 Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Revisor skal utføre forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll etter bestilling frå kontrollutvalet. Oppdraget inkluderer å utarbeida risiko- og vesentlegvurderingar for både forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll, og planar for desse, jamfør § 23-3 og 23-4 i kommunelova. Revisor må her, i samråd med kontrollutvalet og sekretariatet, legge opp til ein plan for gjennomføringa av risiko og vesentlegvurderingar som involverer både kontrollutvalet, kommunestyret (eller andre politiske utval knytt til kommunestyret) og administrasjonen for å sørge for ein god prosess for å få fram alle område som er aktuelle for revisjon.

Det kan og verte aktuelt å gjennomføre andre timebaserte tenester (mindre undersøkingar, gransking innafor området forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll osv.).

Omfanget av oppdraga skal avtalast med kontrollutvalet i det einskilde høve. Som eit anslag kan oppdragsgjevar indikere eit omfang på om lag 200 - 800 timar pr. år. Det vert teke atterhald om endringar i volum, mellom anna med bakgrunn i budsjettssituasjonar som påverkar oppdragsgjevar sin aktivitet, eller på bakgrunn av ad-hoc oppdrag som vil kunne auke aktiviteten.

oppdragsgjevar tek atterhald om at dei og kan få eigarskapskontroll, forvaltningsrevisjonsoppdrag og andre timebaserte tenester utført ved hjelp av andre leverandørar i marknaden. Det kan være oppdrag som går ut over rammene som er beskrivne i spesifikasjonen, enten i innhald eller omfang, til dømes granskingsoppdrag der ein treng spesiell kompetanse.

2.4 Rettleiing og bistand knytt til forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll og andre undersøkingar

REVISOR må halda jamleg kontakt med kontrollutvalssekretariatet, m.a. ved e-post i samband med planlegging av saker til kontrollutvalsmøta, herunder oppfølging av pågåande revisjonsoppdrag o.s.v. Svar på e-post bør skje innan akseptabel tid. REVISOR skal svare på enkle spørsmål frå sekretariatet. Spørsmål som vil krevje timeforbruk på 1 time eller meir, kan fakturerast etter gjeldande timeprisar, etter ei på førehand godkjend bestilling.

Det kan vera behov for å gjera enklare undersøkingar, eller vurderingar knytt til moglege kontrollbehov, herunder juridisk bistand for å vurdere om det er naudsynt og føremålstenleg å setje i gong kontrollar ut over planlagd, lov- og forskriftsfesta aktivitet. Det er forventa at REVISOR har kapasitet og kompetanse til å bistå med slike vurderingar og undersøkingar. Slik bistand skal fakturerast etter gjeldande timeprisar. Alle oppdrag skal avtalast skriftleg på førehand.

Venta årleg omfang på timebaserte tenester til kontrollutvalet/sekretariatet er mellom 10 og 50 timar.

Heller ikkje når det gjeld «Rettleiing og bistand knytt til forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll og andre undersøkingar» er oppdragsgjevar pliktig til å skaffa eit visst tal timar revisjon. Dette vil seia at i avtaleperioden står ein fritt til å nytta andre leverandørar til «rettleiing, bistand og andre undersøkingar» dersom oppdragsgjevar finn dette føremålstenleg.

2.5 Opplæring

REVISOR skal leggje fram for kontrollutvalet tilbod om, og gjennomføring av, kurs for utvalet sine medlemmer, politisk nivå og/eller for medarbeidarar i administrasjonen. Tema skal avtalast med kontrollutvalet ved det einskilde høve. Omfang skal reknast til 1 kursdag pr. år, t.d. 2 kurs á 2 timar. Kursa skal som hovudregel gjennomførast i kommunen. Det er opp til oppdragsgjevar om ein vil nytte seg av kurstilbodet. Behovet kan vera større i starten av avtaleperioden enn slutten.

2.6 Absolutte krav

Absolutte krav som gjeld for konkurransen svarast ut i Mercell under «Evaluering» og «krav».

Alver Revisjonsplan 2023

Oktober 2023

Agenda

Revisjonsteamet

Willy hauge

Partner

T +47 40 63 96 63

Willy.Hauge@kpmg.no

Rune Mydland

Senior Manager

T +47 40 63 97 26

Rune.mydland@kpmg.no

KPMG Law

Trond Skjelbreid

Partner

T +47 40 63 96 25

Trond.skjelbreid@kpmg.no

3 - 4

Gjennomgang
med leiinga

5

Erfaringer frå
revisjonen i fjor

6 - 13

Fokus og
vesentlegheit

17

Obligatorisk
kommunikasjon

Gjennomgang med leiinga

Økonomiske forhold

- Tertialrapportar og budsjett
- Prognosar
- Investeringer
- Effekt av prisstigning
- Nye rammeavtaler og anbud
- Endring i leverandørar
- og utfordringer i leverandørkjeden
- Politisk usikkerheit og rammevilkår

Regulatoriske forhold

- Bokettersyn
- Brudd på lover eller forskrifter
- Avdekka misligheter
- Krav eller tvistar
- Andre vesentlege forhold

Rutiner og organisering

- Endring i rutiner / prosesser
- Interne kontrollar
- IT-system
- IT-sikkerheit
- Endringer i organisasjon

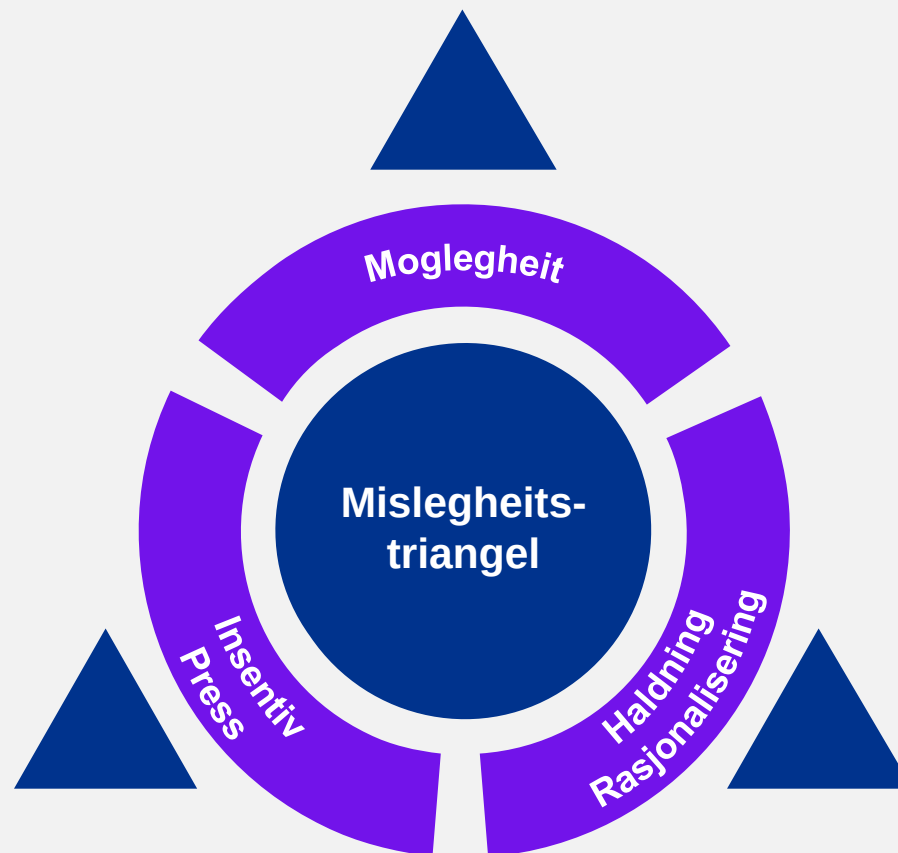
Finansiell rapportering

- Vurdering av risiko knytta til finansiell rapportering
- Områder spesielt utsatt for mislighetsrisiko (moglegheiter, insentiver, holdningar)
- Nye vurderingspostar

Operasjonelle endringer

- Nye transaksjonstyper med nærstående parter
- Endring i personalet
- Samarbeidspartnere/allianser

Risiko for mislegheiter – diskusjon

Erfaringer frå revisjonen i fjor

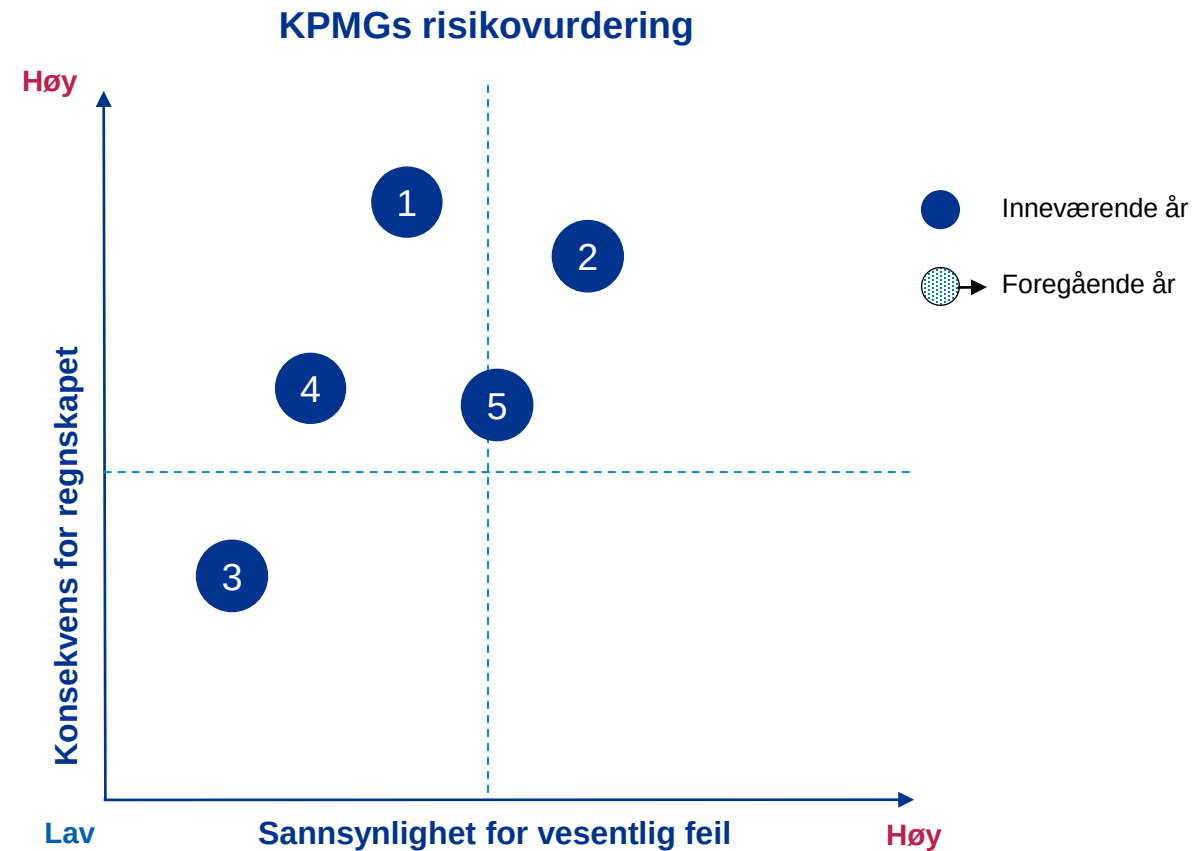

Vi tar hensyn til de erfaringer vi gjorde i fjor for å forbedre og effektivisere revisjonen i år.

Område	Beskrivelse	Tiltak
	■ Ingen vesentlege forhold	

Potensielle fokusområder:

- 1 Inntekter
- 2 Innkjøp, ink investeringer
- 3 Lønn og pensjoner
- 4 Finansområdet
- 5 MVA

Fokus i revisjonen

1.

Inntekter

Risiko for feil og misligheter knytta til inntekter

Risiko

- Overføringer og tilskot.
- Fakturering for tenester.

Revisjonstilnærming

- Avstemming mot eksterne (til dømes rammetilskot)
- Statistisk utvalg av ikkje-avstembare inntekter. Dokumentasjon vart vurdert i forhold til inntektsføring og eventuelle bindingar på midlar. Vart dei nytta til riktig formål.
- Kontrolltest av berekningar mot grunnlag.
- Analysar og vurderingar opp mot forventningar. (Budsjett og tidlegare år)
- Vurderinga innehald og kundefordringar

Fokus i revisjonen

2.

Innkjøp og investeringer

Risiko for feil og mislighet knytta til kjøp av varer og tenester

Risiko

- Offentlege innkjøp
- Investeringar
- Budsjett

Revisjonstilnærming

- Gjennomgang av transaksjonflyt og vurdering av internkontroll. Tilgangskontrollar og arbeidsdeling i økonomisystemet.
- Kontrolltest av rutinar for attestasjon og tilvisning.
- Analysar og vurdering opp mot forventningar (Budsjett og tidligare år)
- Vurdering av investeringsprosjekt mot kommuneloven og gkrs.
- Sjekk av budsjettvedtak og oppfølging av vesentlege budsjettavvik (årsmelding).

3.

Løn

Risiko for feil og mislegheiter knytta til løn

Risiko

- Omdømme
- Løn

Revisjonstilnærming

- Test av rutinar og kontrollar på lønnskontoet.
 - Reiserekningar
 - Overtid
 - Inn/utmeldingar
 - Naturalytelsar
 - Mv
- Gjennomgang av kommunen si avstemming knytta til lønsutbetalingar, sykkelønsrefusjonar og anna godtgjersle
- Analyse og vurdering opp mot forventningar (Budsjett, lønsutvikling i kommunal sektor osv)

Fokus i revisjonen

4.

Finansområdet

Risiko med likviditet, plassering og låneopptak

Risiko

- Låneopptak i strid med kommunelovens §14
- Ev lånebetingelser.
- Manglande arbeidsdeling mellom bank og rekneskapssføring, einefullmakter osv gir muligheter.
- Etterleving av finansreglementet.

Revisjonstilnærming

- Gjennomgang av vedtak samband med låneopptak.
- Vurdering av formalia (er lånet til investeringar i tråd med kommunelova)
- Kontroll av låneportefølje mot finansreglement.
- Kontroll av plasseringer mot finansreglement.
- Kontroll av tilganger og innhente oppgåve frå bank
- Kontroll av bankavstemmingar.

5.

MVA

Risiko for feilbehandling – kan føre til krav om tilbakebetaling og tilleggsavgift

Risiko

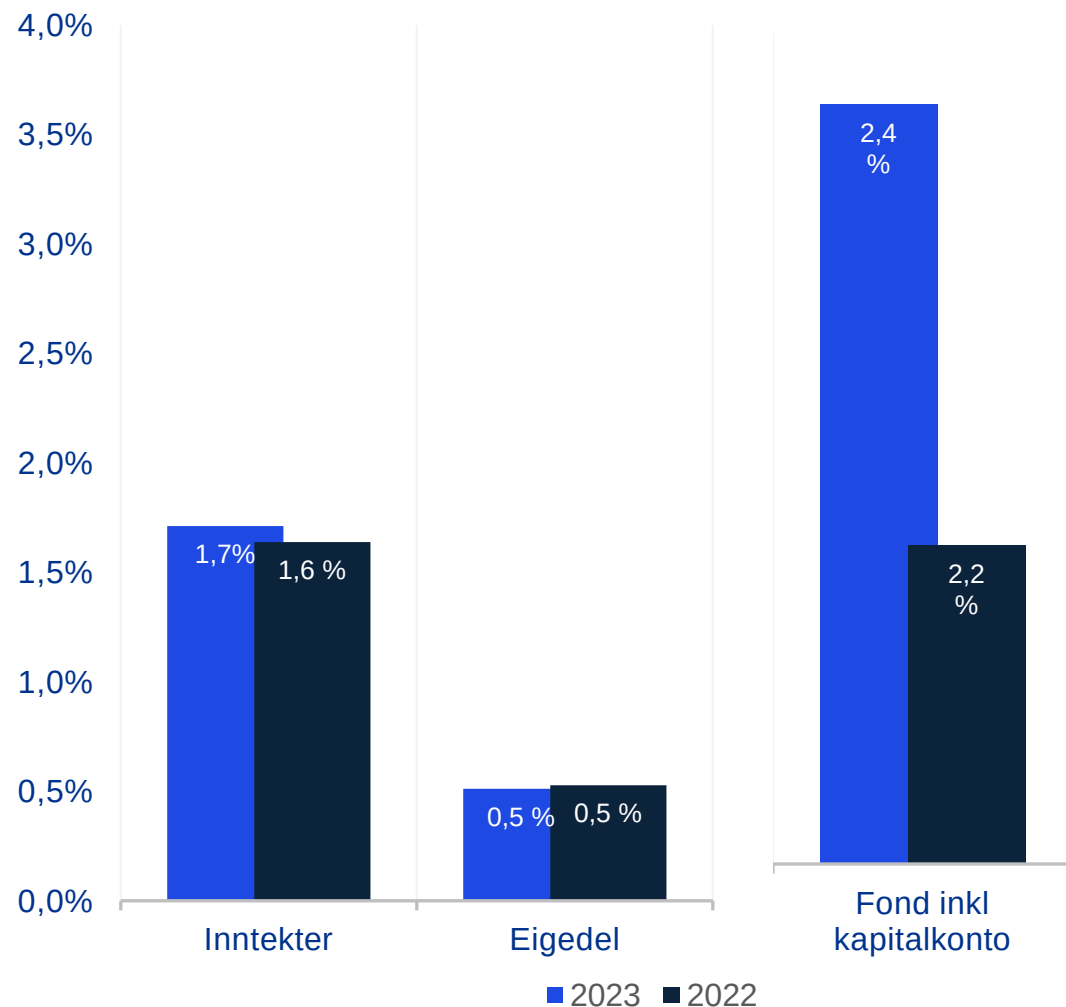
- Komplisert regelverk
- Spesielt i kommuner som forholder seg til “alle typer” mva
- Krav om tilbakebetaling
- Risiko for at krav blir for gamle

Revisjonstilnærming

- Attestering og kontroll av mva-kompensasjon kvar termin.
- Kontroll av investeringer
 - Er dei til bruk i verksemd som er kompensasjonsberettiga
 - Vegprosjekt (fylkesveg)
 - Utleige

Vesentleg

Grense for
vesentleg

MNOK 50
(2021: MNOK 45)

Grense for
rapportering
av feil

MNOK 2.5
(2021: MNOK 2)

Vi vurderar kvalitative faktorer som resultat, inntekt og eiendeler når vi setter grense for kva som er vesentleg for årsrekneskapen som heilskap

Identifiserte feil vart rapportert til leiinga og kontrollutvalet når dei er over «grense for rapportering av feil».

Figuren til venstre viser forholdet mellom grense for vesentleg og sentrale storleiker i årsrekneskapet.

Framdriftsplan

● ————— 2022 ————— ●● ————— 2023 ————— ●

Kundeleveranse	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul
PBC dokumentasjon til interimsrevisjonen		x	x									
PBC dokumentasjon til årsoppgjørrevisjonen					x		22.02					
Årsregnskap med noter							22.02					
Årsmelding								31.03				

Aktivitet	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul
Planleggingsmøte med gjennomgang revisjonsplan		x										
Risiko/vesentlighetsvurdering etterlevelseskontroll. Rapportering innen 30.6 – men mål innen 31.12			x									
Mva-kompensasjon T4			10.10									
Interimsrevisjon			x									
Mva-kompensasjon T5					12.12							
Mva-kompensasjon T6							10.02					
Årsoppgjørrevisjon							x	x				
Mva-kompensasjon T1									10.04			
Avgi revisjonsberetning									15.04			

Obligatorisk kommunikasjon

Leiinga sitt ansvar	Kommunedirektøren (leiinga) er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at det gir ei dekkande framstilling i samsvar med kommeloven sine reglar og god kommunal rekneskapsskikk i Norge. Leiinga er og ansvarleg for informasjonen i årsberetningen og anna informasjon i årsrapporten. Leiinga er ansvarleg for slik internkontroll som den finner naudsynt for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje innehald vesentleg feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsikta feil. Forutsetning om fortsatt drift skal legges til grunn for årsrekneskapen. Leiinga og andre ansatte skal gje revisor adgang til å foreta dei undersøkingar revisor finner naudsynt, og gje revisor adgang til dei opplysningar revisor krever for utføring av revisjonen.
Revisor sine oppgåver og plikter – årsrekneskapen	Revisor skal ved revisjon av årsrekneskapen vurdere om årsrekneskapen er avlagt i samsvar med lov og forskrifter, derunder om det gir et uttrykk for den økonomiske verksemd i regnskapsåret og stillingen ved årsskiftet som er i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk. Videre skal revisor a) se etter at beløpa i kommunen sitt årsrekneskap stemmer med regulert budsjett slik det står fram etter gyldige vedtak/endringar fatta på riktig beslutningsnivå, og at vesentlege avvik er gjort rede for i årsberetningen. b) vurdere om opplysninger i årsberetningen om årsrekneskapet er konsistente med årsrekneskapet. Revisor skal vurdere om leiinga har oppfylt si plikt til å syte for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar i samsvar med lover og forskrifter. Revisor skal se etter at den revisjonspliktige har ordna den økonomiske internkontrollen på ei betryggende måte og med forsvarlig kontroll. Revisjonen av årsrekneskapen fritenk ikkje leiinga for deira ansvar. Revisor skal utføre revisjonen med profesjonell skepsis, herunder være oppmerksom på moglegheiten for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen som skyldes misligheter eller utilsikta feil.
Revisor sine oppgåver og plikter – mislegheiter	Føremålet med lovfesta revisjon er å skape tillit til at årsrekneskapen oppfyller gjeldande lovkrav og ikkje innehald vesentleg feilinformasjon, og ved dette blant anna bidra til å førebyggje og avdekke økonomisk kriminalitet. Revisor skal vurdere risikoen for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen som skuldast misligheter, og skal innhente revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og hensiktsmessig for å handtere eventuelle identifiserte misleghetsrisikoer. Revisor skal kommunisere avdekka misligheter og forhold som kan tyde på misligheter til leiinga og kontrollutvalet.

Obligatorisk kommunikasjon

Revisor sine oppgaver og plikter – mislegheiter	Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å førebyggje og avdekke misligheter og feil. Konstateres det misligheter ved revisjon, eller på anna måte, skal revisor straks sende foreløpig innberetning til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere klarlagt skal revisor sende endelig innberetning til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av innberetningen til administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet.
Revisor sine oppgaver og plikter – anna informasjon	Revisor skal vurdere om årsmeldinga (inkludert andre redegjørelser som inngår i årsberetningen) innehald dei opplysningar som gjeldande lover krev. Revisor lesar og gjennom årsmeldinga for å vurdere om den er konsistent med årsrekneskapen, og om revisor, basert på kunnskapen frå revisjon av årsrekneskapen, har avdekka vesentleg feilinformasjon i årsmeldinga. Dersom revisor konkluderer med at årsmeldinga innehald vesentleg feilinformasjon, er revisor pålagt å rapportere dette i revisjonsmeldinga. Videre skal revisor a) sjå etter at beløpa i kommunen sin årsrekneskap stemmer med regulert budsjett slik det framstår etter gyldige vedtak/endingar fatta på riktig beslutningsnivå, og at vesentlege avvik er gjort rede for i årsmeldinga. b) vurdere om opplysningar i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistent med årsrekneskapen.
Revisor sin skriftlege kommunikasjon	Revisor plikter å kommunisere skriftlig til kontrollutvalet (og kommunedirektør) om alle forhold som er komme fram ved revisjonen og som kontrollutvalet bør være kjende med for å ivareta sine oppgåvar og plikter, irekna vesentlege mangler i den interne kontroll, brudd på bokføringsreglene og andre lovkrav og avdekka misligheter. Kommunikasjonen skal nummereres og skal angje kva forholdet gjeld og kva konsekvensar det vil ha for revisjonen hvis forholdet ikke vart fulgt opp. Når det er relevant, skal det angje ein klar frist for å rette opp i forholdet. Den skriftlege nummererte kommunikasjonen skal behandles av kontrollutvalet og revisor plikter å følge opp at dette er gjort. Revisor skal skriftleg påpeke følgjende forhold overfor kontrollutvalet med kopi til kommunedirektøren: 1. mangler ved plikten til å syte for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysningar, 2. feil og mangler ved organiseringen av den økonomiske internkontrollen, 3. misligheter, 4. feil som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet, 5. om det ikke er gjort rede for vesentlege avvik mellom beløpa i årsrekneskap og regulert budsjett 6. grunn for manglende underskrift ved bekreftelser overfor offentlege myndigheter som gis i henhold til lov eller forskrift, og 7. grunn for å si fra seg oppdrag etter § 16.

Møteplan 2024 Alver kontrollutval_framlegg

Torsdag 4. januar

Folkevaldopplæring kontrollutvala i Nordhordland	Stad: Helsehuset (RNH) i Knarvik Tid: kl. 11.00-15.30
--	--

18. - 19. januar

Folkevaldopplæring kommunestyret/KS sitt basisprogram	Kommunehuset, Frekhaug. Eigen invitasjon kjem.
---	--

23. januar (alternativt 6. februar) (1. møte)

Saker	Pålagd (lov og forskrift)	Orienteringar	Oppfølging
Rapport/orientering om interimsrevisjon 2023	x	x	
ROV Etterlevingskontroll 2023	x	x	
Om forvaltningsrevisjon		x	
Om eigarskapskontroll		x	
Godkjenne prosjektplan - ROV/ plan forvaltningsrevisjon	x		x
Godkjenne prosjektplan - ROV/plan eigarskapskontroll	x		x
Samspel med kommunestyret/dialog med ordførar		x	
Oppsummering etter opplæring/fellesseminar		x	x
Samspelet internt i kontrollutvalet som kollegium			x
Meldingar: -Budsjettvedtak kontrollutvalsarbeidet -Eigarskapsmelding - kommunen sine eigarskap -Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, KS -Veileder om interkommunalt samarbeid, regjeringa		x	

12. mars (2. møte)

	Pålagd (lov og forskrift)	Orienteringar	Oppfølging
Om rekneskap og økonomiforvaltning		x	
Kommunal økonomisk berekraft - kommunen sine finansielle måltal		x	
Kommunedirektøren sin internkontroll		x	
Etiske retningslinjer og varslingsrutinar i kommunen		x	
Årsrapport kontrollutvalet 2023	x		
Meldingar:		x	

-Økonomireglement -Finansreglement -Økonomiplanar og rapportar			
--	--	--	--

14. mai (3. møte)

Saker	Pålagd (lov og forskrift)	Orienter- ingar	Oppfølging
Uttale til årsrekneskapen og årsmeldinga 2023	x		
Forenkla etterlevingskontroll med økonomiområdet 2023			
Prosessmøte 1 ROV forvaltningsrevisjon			x
Prosessmøte 1 ROV eigarskapskontroll			x
Tilbakerapportering: Oppfølging av forvaltningsrevisjonen «Strategisk økonomistyring.»	x		x

24. september (4. møte)

Saker	Pålagd (lov og forskrift)	Orienter- ingar	Oppfølging
Stadfesting av revisor si uavhengigheit	x		
Overordna revisjonsstrategi 2024	x		
Prosessmøte 2 ROV prioritering forvaltningsrevisjon			x
Prosessmøte 2 ROV prioritering eigarskapskontroll			x
Orientering om sentrale tenesteområde jf. ROV/plan FR		x	
Oppfølging av forvaltningsrevisjonar frå førre periode	x		
Kommunale planstrategiar			
Aktuelle eksterne tilsynsrapportar	x	x	
Framlegg til budsjett for kontrollarbeidet 2025	x		
Meldingar: -gjennomførte kvalitetskontrollar av revisor			

19. november (5. møte)

Saker	Pålagd (lov og forskrift)	Orienter- ingar	Oppfølging
Innstilling til plan for forvaltningsrevisjon	x		x
Innstilling til plan for eigarskapskontroll	x		x
Evt. ppfølging av rapport om årsrekneskapen 2023 + eventuelle revisjonsmeldingar	x		
Evt. oppfølging av forenkla etterlevingskontroll med økonomiområdet 2023	x		
Møteplan for kontrollutvalet 2025	x		
Orientering om sentrale tenesteområde og/eller aktuelle investeringsprosjekt jf. ROV/plan FR		x	

Faste saker på kvart møte:

- Godkjenning av innkalling og sakliste
- Godkjenning av protokoll

- Meldingssaker

Andre aktuelle orienteringssaker:

Helse og omsorg
Samfunnsutvikling
Oppvekst
Teknisk forvaltning og drift
HR og utvikling og økonomi
Investeringsprosjekt
Sentralarkiv

Andre saker, fortløpande ved behov:

Tilsynsrapporter frå eksterne
Eventuelle nummererte brev
Fortløpande orienteringar frå revisor
Fortløpande orienteringar frå sekretariatet
Uplanlagde saker

Planen er godkjent med atterhald om endringar undervegs.

Tema/saker til handsaming til kvart enkelt møte vert avklart med kontrollutvalsleiar før innkalling vert sendt ut.

Alver kommune
v/ordfører
Postboks 4
5906 Frekhaug

Knarvik, 3. oktober 2023

Avklaring om ressursar knytt til gjennomføring av strøyming av kontrollutvalsmøta i Alver

I Alver kommune sitt politiske reglement, gjeldande frå oktober 2023 står det; «Møte i kommunestyret, formannskapet og utvala skal i hovudsak strøymast.»

Kontrollutvalssekretariatet i Region Nordhordland IKS (RNI) er, gjennom selskapsavtalen, kontrollutvalet i Alver sitt sekretariat. Kontrollutvalssekretær fungerer som kontrollutvalet sin administrasjon, rådgjevar og protokollfører, og har mange roller i møta. At kontrollutvalssekretæren også skal gjennomføra strøyminga av møta sjølv, og sørgja for at denne til kvar tid verkar, er ikkje realistisk. Sekretariatet har undersøkt med andre kontrollutvalssekretariat som har erfaring med strøyming, og alle får hjelp til å gjennomføra denne tekniske oppgåva.

Dersom kontrollutvalet skal strøymast ser me føre oss to moglege løysingar for Alver kommune:

1. Alver kommune stiller med ein tilsett som gjennomfører alle oppgåvene knytt til strøyming av kontrollutvalsmøta. Kontrollutvalssekretær sender over sakliste til vedkommande, som set opp kommune-TV manuelt, og er med i møta for å gjennomføra strøyminga.
2. Alver betaler for ein ekstra tilsett frå RNI som er med i møta og gjennomfører strøyminga. Denne løysinga føreset at RNI får lisens på, og naudsynt opplæring i, systemet Alver nyttar til strøyming. Det føreset også at det er tilrettelagt godt for den tekniske gjennomføringa, og at dette er rett fram å bruka for sekretariatet.

Det vil vera knytt ekstra kostnader til begge løysingane. I første løysing må ein tilsett i Alver gjennomføra oppgåva med den timebruken som er naudsynt. I den andre løysinga må Alver kommune betala for timane den RNI-tilsette brukar på å leggja inn saklister i systemet, setja det opp på staden og delta i møta for å gjennomføra strøyming. Det må reknast minimum 7 arbeidstimar per møte. Kontrollutvalet har normalt 6 møte per år. Alver kommune må då normalt betala for ca. 42 timar á 900 kr, om lag 37 800 kr per år, for å få gjennomført oppgåvene knytt til strøyming av kontrollutvalsmøta, dersom RNI skal gjera dette.

Formelt er det kommunestyret sitt ansvar å sørge for at kontrollutvalet får sekretariatbistand som tilfredsstiller utvalet sitt behov (kommunelova § 23-7, første ledd).

Dette konkrete spørsmålet om strøyming, gjeld kun å finna ei tenleg løysing som syt for at det nye regelverket kommunestyret har vedteke vert følgt opp.

Det mest hensiktsmessige er gjerne at ordfører ber rådmannen om å syta for at kontrollutvalet får dei ressursane som trengs til strøyming av møta, og at kommunestyret vert orientert om saka.

Me ber om ei rask avklaring på kva løysing Alver kommune ynskjer for å løysa oppgåvene knytt til strøyming av kontrollutvalsmøta for perioden 2023 - 2027. Første planlagde kontrollutvalsmøte etter konstituering er 14. november 2023.

Med venleg helsing

Rune Heradstveit

Dagleg leiar Region Nordhordland IKS

Kopi: Kommunedirektør Ørjan Forthun Raknes

Fra: [Rune Heradstveit](#)
Til: [Trude Bruket](#)
Emne: VS: Avklaring om ressursar knytt til gjennomføring av strøyming av kontrollutvalsmøta i Alver kommune
Dato: fredag 17. november 2023 13:54:56
Vedlegg: [image001.png](#)
[image002.png](#)

Frå: Rune Heradstveit

Send: fredag 17. november 2023 13:55

Til: Martin William Kulild <martin.kulild@alver.kommune.no>

Kopi: Hogne Haugsdal <hogne.haugsdal@alver.kommune.no>; Sara Sekkingstad <sara.sekkingstad@alver.kommune.no>

Emne: SV: Avklaring om ressursar knytt til gjennomføring av strøyming av kontrollutvalsmøta i Alver kommune

Hei!

Eg viser til e-post med svar på problemstillinga me tok opp om strøyming av kontrollutvalsmøta i Alver kommune, og me stiller oss noko undrande til konklusjonen.

Kommunestyret har vedteke at «*Møte i kommunestyret, formannskapet og utvala skal i hovudsak strøymast.*» (Politisk reglement vedteke 02.11.2023)

Me går ut frå at føremålet med kommunestyret sitt reglement er at kommunen sine folkevalde organ skal vera tilgjengelege for innbyggjarar og presse, i samsvar med ynskje om openheit om prosessar. I denne samanhengen er kontrollutvalet kommunestyret sitt organ for tilsyn og kontroll med forvaltninga. At kommunestyret då sørgjer for naudsynnte ressursar til strøyming tenkjer me er ein naturleg konsekvens av vedtaket dei har gjort.

Me går vidare ut frå at det er Alver kommune sitt system for strøyming som skal nyttast, og at ikkje sekretariatet skal etablera eit parallelt system. Kommunestyret har ikkje bede kontrollutvalet om å finna ei anna løysing for dette.

Sjølv om kontrollutvalet har eit eksternt og uavhengig sekretariat kan ein ikkje venta at den tekniske oppgåva å strøyma møte skal vera sekretariatet si oppgåve. Selskapsavtalen med RNI om sekretariattenester tek ikkje høgde for dette, og sekretariatet har ikkje vorte bedne om å ta på seg oppgåva. Som forklart i brevet har kontrollutvalssekretær alt mange oppgåver og roller i møta, og det vil i praksis vera umogleg å gjera dette samtidig som sekretær skal ivareta jobben sin.

For å visa vilje til fleksibilitet la me inn moglegheit for at ekstra personell frå sekretariattenesta vert med i møta for å gjennomføra strøyminga, sjølv om dette ikkje er det ideelle for oss. Det beste vil vera at personell frå Alver kommune, som kjenner systemet og nyttar det i andre møte, vert med og yt naudsynt teknisk assistanse til strøyming. Ved nokre høve har strøyming av kontrollutvalsmøta vorte gjennomført på denne måten, noko som har fungert ypparleg. No var det eit ynske om å få formalisert dette vidare og sikra at kommunestyret sitt vedtak vert følgd opp av administrasjonen.

Til informasjon har kontrollsekretariatet meldt problemstillinga med strøyming til første møte i kontrollutvalet.

Dersom de skulle vera spørsmål eller behov for vidare detaljer om dette, er det kanskje best å ta eit lite møte.

Med venleg helsing

Rune Heradstveit | Dagleg leiar | Region Nordhordland IKS

Mobil +47 90 75 34 59 | www.regionnordhordland.no

Frå: Martin William Kulild <martin.kulild@alver.kommune.no>

Send: tirsdag 14. november 2023 17:22

Til: Rune Heradstveit <Rune.Heradstveit@regionnordhordland.no>

Kopi: Hogne Haugsdal <hogne.haugsdal@alver.kommune.no>; Sara Sekkingstad <sara.sekkingstad@alver.kommune.no>

Emne: SV: Avklaring om ressursar knytt til gjennomføring av strøyming av kontrollutvalsmøta i Alver kommune

Hei.

Viser til førespurnad om ressursar til strøyming av kontrollutvalsmøta.

Vi har notert oss at det er ynskjeleg med ekstra ressursar til dette, men kan basert på tilgjengelege ressursar, ikkje tilby dette for 2024.

Kontrollutvalet, dersom dei ikkje finn minnelege løysingar, kan spele dette inn som ynskje i budsjettprosessen. Neste frist for dette er til 1. tertialrapport 2024 – frist månadsskifte april/mai 2024.

Martin W. Kulild | konstituert kommunedirektør

Telefon: (+47) 464 14 800

Innbyggjarservice: +47 56 37 50 00
www.alver.kommune.no

ALVER
KOMMUNE

Frå: Sara Sekkingstad <sara.sekkingstad@alver.kommune.no>

Send: mandag 13. november 2023 10:41

Til: Martin William Kulild <martin.kulild@alver.kommune.no>; Hogne Haugsdal <hogne.haugsdal@alver.kommune.no>

Emne: VS: Avklaring om ressursar knytt til gjennomføring av strøyming av kontrollutvalsmøta i

Alver kommune

Hei!

Sjå vedlagt brev.

Sara Hamre Sekkingstad | Ordførar

Telefon: 456 07 474

Innbyggjarservice: +47 56 37 50 00

www.alver.kommune.no

ALVER
KOMMUNE

Fra: Rune Heradstveit <Rune.Heradstveit@regionnordhordland.no>

Sendt: tysdag 3. oktober 2023 08:47

Til: Sara Sekkingstad <sara.sekkingstad@alver.kommune.no>

Kopi: Ørjan Raknes Forthun <orjan.raknes.forthun@alver.kommune.no>; Trude Bruket
<trude.bruket@regionnordhordland.no>

Emne: Avklaring om ressursar knytt til gjennomføring av strøyming av kontrollutvalsmøta i Alver kommune

Vedlagt fylgjer eit skriv vedr. avklaring om ressursar knytt til gjennomføring av strøyming av kontrollutvalsmøta i Alver.

Med venleg helsing

Rune Heradstveit | Dagleg leiar | Region Nordhordland IKS

Mobil +47 90 75 34 59 | www.regionnordhordland.no

2019 - 2023

Overførings- dokument til nytt kontrollutval

Alver kontrollutval

Kontrollutvalssekretariatet
REGION NORDHORDLAND IKS

Innhald

Innleiing	2
Årsmeldingar frå kontrollutvalet i perioden 2019 - 2023	2
Kontrollutvalsmøta hittil i 2023	2
Risiko og vesentlegvurdering (ROV) - Planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.....	2
Forvaltningsrevisjonar i perioden 2019 - 2023	3
Eigarskapskontroll i perioden 2019 - 2023	4
Eigarskapsmelding.....	4
Gransking.....	5
Evaluering og innspel frå kontrollutvalet 2019 - 2023	5
Opplæring - innspel til tema.....	5
Mandat og rolleforståing.....	6
Midtvegsevaluering 2021/2022	6
Rettleiar for handtering av henvendingar.....	6
Digitale kurs om kommunerekneskapen.....	6
Etikk og habilitet.....	7
Andre innspel som er relevante for alle utvala.....	7
Dette ynskjer kontrollutvalsmedlemmene at kommunedirektøren fokuserer på i framlegginga av årsrekneskapen/årsmeldinga.....	7
Dette ynskjer kontrollutvalsmedlemmene at revisor fokuserer på i framlegginga av rekneskapsrevisjonen.....	8
Tips og råd frå «gamle» til «nye» kontrollutvalsmedlem.....	8
Evaluering - sekretariat og revisjon.....	9
Forsvarleg sakshandsaming, utgreiingsplikt og standardar.....	9
Evaluering	9
Konkrete innspel til Alver kontrollutval om forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.....	10

Innleiing

Overføringsdokumentet skal bidra til kontinuitet i kontrollutvalet sitt arbeid frå ein valperiode til ein ny. Det vert lenka vidare til sentrale dokument frå perioden (til kommunen si innsynsløysing på nett).

Overføringsdokumentet inneheld også ein del som er basert på ei spørjeundersøking sekretariatet har sendt ut til kontrollutvala. Det er etterspurd innspel frå avtroppande kontrollutval som kan vera nyttige for nytt kontrollutval.

Årsmeldingar frå kontrollutvalet i perioden 2019 - 2023

Kontrollutvalet sine årsmeldingane viser kva saker kontrollutvalet har handsama gjennom kvart enkelt år, og gir dessutan eit godt bilete av utvalet si formelle rolle. Nye medlemmar kan ha god nytte av å lesa årsmeldingane frå dei siste åra.

I tillegg til å få oversikt over dei lovpålagde sakene som har vorte handsama gir årsmeldingane innblikk i kva orienteringar som har vorte gitt, og kva henvendingar som er komne inn. Begge deler kan vera nyttig når kontrollutvalet skal utarbeida planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

Årsmeldingane for Alver kontrollutval kan finnast i kommunen si innsynsløysing på følgande lenker:

Årsmeldingar frå kontrollutvalet i perioden 2019 - 2023

[Årsmelding 2022 Alver kontrollutval](#) vart handsama av kommunestyret i sak 038/23 den 30.03.2023.

[Årsmelding 2021 Alver kontrollutval](#) vart handsama av kommunestyret i sak 005/22 den 24.02.2022.

[Årsmelding 2020 Alver kontrollutval](#) vart handsama av kommunestyret i sak 004/21 den 18.02.2021.

Merk at det er lenka direkte til dokumenta det er vist til. Klikk på dei blå titlane/lenkene for å lesa dokumenta.

Kontrollutvalsmøta hittil i 2023

Årsmeldinga for 2023 vert ikkje utarbeidd og handsama før på nyåret i 2024. Difor kan det vera nyttig å sjå over møteprotokollane, og eventuelt saksframlegga frå kontrollutvalsmøta hittil i 2023.

I 2023 har kontrollutvalet hatt fire møte før konstituering av nytt kommunestyre og kontrollutval. Sjå sakspapir og protokollar i kommunen si innsynsløysing: [Kontrollutval 2023 \(sing.no\)](#)

Risiko og vesentlegvurdering (ROV) - Planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Kommunelova (§ 23-3) pålegg kontrollutvalet å utarbeida ein plan for forvaltningsrevisjon i starten av kvar valperiode. Planen skal sikra at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon regelmessig i alle kommunar, i eit omfang som er i samsvar med kommunen sin storleik, kompleksitet og risiko. Planen

skal både dekke den verksemda som skjer i kommunen sjølv og den verksemda som vert driven av selskap som kommunen har eigarinteresser i.¹

Likeeins skal kontrollutvalet utarbeida ein plan for eigarskapskontroll (kommunelova § 23-4).

Planane skal baserast på risiko- og vesentlegvurderingar (ROV). Det må utarbeidast ei ROV av kommunen si verksemd (kommunelova § 23-3, andre ledd), og ei ROV av kommunen sine eigarskap (kommunelova § 23-4, andre ledd).

Føremålet med risiko- og vesentlegvurderingar er å få fram relevant informasjon om verksemdsområda og eigarinteressene til kommunen. Det gjer at det er mogleg for kontrollutvalet å finna ut kvar det er størst behov for forvaltningsrevisjon og kvar det er størst behov for eigarskapskontroll.²

Det er kontrollutvalet som skal tinge ROV. Det vanlegaste er at det er revisor som utfører arbeidet. Det er føremålstenleg at prosessen inneber eit involveringsarbeid der både kontrollutvalet og andre sentrale folkevalde (som t.d. gruppeleiarar), kommuneadministrasjonen og sekretariatet deltek i ein innspelsrunde. Kontrollutvalet får slik eit godt grunnlag til å prioritera område i plan for forvaltningsrevisjon og plan for eigarskapskontroll.

Det kan vera veldig nyttig for nye kontrollutvalsmedlemmer å lese ROV frå førre periode ved oppstarten av ny periode.

[Plan for forvaltningsrevisjon 2020 - 2024](#) vart handsama av kommunestyret den 29.10.2020, sak 113/20. Risiko og vesentlegvurderinga som ligg til grunn for planen ligg ved saka. Denne har ein del for forvaltningsrevisjon og ein del for eigarskapskontroll.

[Plan for eigarskapskontroll 2020 - 2024](#) vart handsama av kommunestyret i sak 137/20 den 26.11.2020.

Forvaltningsrevisjonar i perioden 2019 - 2023

I kommunelova § 23-3 første ledd blir forvaltningsrevisjon definert som systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, regeletterleving, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak.³

Forvaltningsrevisjon skal gjennomførast av revisor. Det er utarbeidd ein standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001⁴) som skal sørge for at forvaltningsrevisjonar vert gjort i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, jf. kommunelova kapittel 23 og § 24-2.⁵ Sjølv om det er spesifikke krav til gjennomføring av ein forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalet involverer seg i val av problemstillingar, avgrensingar og tilnærming.⁶

Kontrollutvalet skal følge opp gjennomførte forvaltningsrevisjonar (kommunelova 23-2 ledd e og forskrift om kontrollutval og revisjon § 5), og bør difor setja seg inn i arbeidet frå førre periode.

¹ Kjelde: [Veileder i risiko- og vesentlighetsvurdering, NKRF](#)

² [Kontrollutvalsboka, kapittel 6](#)

³ [Kontrollutvalsboka - regjeringen.no](#), kapittel 7

⁴ [RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, NKRF](#)

⁵ [Kommentarer til RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon og RSK 002 Standard for eierskapskontroll, NKRF](#)

⁶ [Kontrollutvalsboka - regjeringen.no](#), kapittel 7

Alver kontrollutval har bestilt og handsama følgande forvaltningsrevisjonar i førre periode:

Forvaltningsrevisjon av barnevernet. Sjå prosjektplanen som kontrollutvalet godkjente i møtet 21.11.2022 som vedlegg til sakspapira [her](#). Rapporten er planlagt ferdigstilt og handsama av kontrollutvalet i september 2023. Nytt kontrollutval får ansvar for å følgje opp denne.

[Forvaltningsrevisjonsrapporten Beredskap og pandemihandsaming](#) vart handsama i kommunestyret i [sak 073/23 den 22.06.2023](#). I høve vedtaket i saka skal kontrollutvalet følgje opp saka to gonger; i september 2023, samt innan utgangen av andre kvartal 2024.

[Forvaltningsrevisjonsrapporten om strategisk økonomistyring](#) vart handsama i kommunestyret i [sak 165/22 den 15.12.2022](#). I høve vedtaket i saka skal kontrollutvalet følgje opp saka hausten 2023.

[Forvaltningsrevisjonsrapporten Opplæringslova § 9A](#) vart handsama i kommunestyret i sak 113/21. Kontrollutvalet fekk ei skriftleg tilbakerapportering om korleis punkt i revisjonsrapporten var følgd opp i [meldingssak 14/22 c i møtet 14.03.2022](#).

Eigarskapskontroll i perioden 2019 - 2023

Delar av den kommunale verksemda blir organisert utanfor den ordinære kommunale forvaltninga. Dette kan vere i form av aksjeselskap, interkommunale selskap eller andre sjølvstendige rettssubjekt. Eigarskapskontroll er ei av dei pålagde oppgåvene til kontrollutvalet, og er eit viktig verkemiddel for å sikra at selskapa er under demokratisk styring og kontroll.⁷

Det er revisor som skal utføra eigarskapskontroll i høve RSK 002 Standard for eierskapskontroll.⁸ Standarden skal sørge for god kommunal revisjonsskikk, jf. kommunelova kapittel 23 og § 24-2.

Kontrollutvalet skal, på same måte som for forvaltningsrevisjonar, følgja opp gjennomførte eigarskapskontrollar.

Alver kontrollutval har bestilt og handsama ein eigarskapskontroll i førre periode.

[Eigarskapskontrollen Generell eigarstyring](#) vart handsama av kommunestyret i sak 004/22 den 24.02.2022.

Kontrollutvalet fekk i meldingssak 71/22a orientering om at eigarskapskontrollen var følgd opp i samband med [politisk handsaming og prosess for eigarskapsmeldinga](#).

Eigarskapsmelding

Kommunar er pålagde å utarbeida ei eigarskapsmelding som skal vedtakast i kommunestyret minst ein gong i kvar valperiode, jamfør kommunelova, kapittel 26. Kontrollutvalet har ikkje ei rolle i utarbeiding av eigarskapsmeldingar, men bør ha oversikt over kva selskap og føretak kommunen har eigarinteresser i, jamfør avsnittet over.

Alver kommunestyre handsama [Eigarskapsmelding del 1 i sak 024/23 den 23.02.2023](#).

⁷ [Kontrollutvalsboka, kapittel 8](#)

⁸ [RSK 002 Standard for eierskapskontroll, NKRF](#)

Det er lovpålagt at kontrollutvalet skal ha kopi av innkallingar til generalforsamlingar i alle selskap kommunen har eigarskap i. Dette skal bidra til at kontrollutvalet kan halda seg oppdaterte om stoda i dei kommunale selskapa.

Gransking

Gransking er ikkje ein lovpålagt del av kontrollutvalet sitt arbeid, og vert heller ikkje nemnt i kontrollutvalsboka under kapittel 4 «Arbeidet i kontrollutvalet,» i Kontrollutvalsboka. Gransking er likevel ei type kontrollsak ein kan nytta i særskilte tilhøve der dette er naudsynt.

I perioden har Alver kontrollutval brukt mykje tid på dei såkalla «lærarsakene,» etter at kontrollutvalet fekk eit innspel frå innbyggjarar i kommunen gjennom eit brev i april 2021. Saka, som handla om sakshandsaming av to personalsaker, vart granska av eit uavhengig granskingsoppdrag på bestilling frå kontrollutvalet/kommunestyret. Kontrollutvalet handsama sluttrapport i desember 2022, og sendte då saka over til kommunestyret, som handsama denne i sak 003/23: [Dokument 22/97223 - Rapport: gransking av sakshandsaminga i to personalsaker ved Knarvik ungdomsskule i 2019 \(sing.no\)](#). I kontrollutvalet si årsmelding 2022 er saksgangen grundig gjennomgått.

Kommunestyret har følgd saka opp i etterkant. Sjå informasjon om dette i kommunestyret og kontrollutvalet sine møteprotokollar og saksframlegg frå møta våren og tidleg haust 2023.

Evaluering og innspel frå kontrollutvalet 2019 - 2023

Kontrollutvalssekretariatet sendte ut ei digital spørjeundersøking den 10.08.2023 til alle kontrollutvalsmedlemmene i dei sju kontrollutvala sekretariatet arbeider for: Alver, Austrheim, Fedje, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Voss. Svarfristen var 21.08.2023. Det vart sendte ei purring den 17.08.2023. Det er sju medlemmer i Alver kontrollutval, og fem medlemmer i kvar av dei andre. Undersøkinga var slik sendt til 37 kontrollutvalsmedlemmer. Det var 20 som svara innan fristen.

Første delen av dette avsnittet handlar om tema som gjeld alle, og svara frå alle 20 respondentane dannar difor grunnlag for innhaldet. Til sist kjem nokre konkrete innspel for Alver kontrollutval spesielt.

Opplæring - innspel til tema

Eit spørsmål i undersøkinga var «Kva kunne du ynskt du hadde lært meir om ved starten av perioden i kontrollutvalet?» Her kunne respondentane haka av fleire svar ut frå ei lang liste med tema. Dei fleste har vald fleire tema. Dei temaa som er haka av flest gonger er:

1. Forståing for kva saker kontrollutvalet SKAL handsama (lovpålagde) og kva saker kontrollutvalet KAN handsama (11 svar)
2. Å lesa/forstå kommunen sin rekneskap (9)
3. Kontrollutvalet sitt mandat og rolleforståing (8)
4. Kontrollutvalet sitt forhold til kommunestyret og arbeidsfordelinga mellom utvalet og kommunestyret (8)
5. Habilitet og etikk (8)

6. Reglar, retningslinjer og strukturar for økonomiforvaltning i kommunen (8)
7. Saker førre kontrollutval hadde jobba med, og som skulle følgast opp (7)
8. Forståing av forvaltningsrevisjon som verktøy for kontroll og forbetningsarbeid i kommunane (5)

Færre har haka av for desse temaa:

1. Forholdet mellom kontrollutval, sekretariat og kommunedirektøren (oppgåvefordeling og roller) (4 svar)
2. Om kommunedirektøren sin internkontroll (3)
3. Om revisor og revisjonen si rolle og deira arbeid (3)
4. Demokratisk styring av kommunale eigarskap og eigarskapskontroll (1)
5. Sekretariatet si rolle i høve kontrollutvalet (1)
6. Korleis kommunen er organisert og styrt (1)

Kan henda dette viser at kontrollutvalsmedlemmene jamt over meiner dei anten hadde god kunnskap om dei sistnemnde temaa, eller at dei syns opplæringa om desse områda var tilfredsstillande.

Mandat og rolleforståing

At så mange hadde ynskt å få meir opplæring om kva saker kontrollutvalet er pålagde å handsama i høve kva saker dei kan handsama viser nok at dette er utfordrande. Kontrollutvalet handsamar stort sett lovpålagde saker i kvart møte, desse vert lagt inn i årsplanen. Ikkje-lovpålagde saker krev at kontrollutvalet aktivt vurderer kva dei meiner dei kan og bør ha oppe som saker for å utøva mandatet sitt godt. Kontrollutvalet sitt mandat er relativt vidt, men det er også nokre grenser.

[Kontrollutvalsboka](#), kapittel 4 drøftar dette godt.

Midtvegsevaluering 2021/2022

Alle utvala gjennomførde ei midtvegsevalueringa (nyttårsskiftet 2021/2022), og følgde denne opp i fleire møte i kvart enkelt utval. Då kom det fram at forståinga av mandat og rolle er eit viktig, men litt vanskeleg tema for kontrollutvalet. Opplæring om desse temaa er nok ikkje gjort i ein eingong; dei trengst gjerne å drøftast fortløpande, i samband med sakene kontrollutvalet har oppe. Det er særleg nyttig å ta seg tid til å vurdere mandat og rolle når ein handsamar saker som ikkje er lovpålagde, men kjem som innspel til kontrollutvalet.

Rettleiar for handtering av henvendingar

I løpet av 2022 gjorde alle kontrollutvala vedtak om lokal rutine for sakshandsaming av innkomne saker, og om å nytta rettleiaren [Veileder, Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget](#), utarbeidd av FKT, i sitt arbeid. Rettleiaren er forankra i mandatet og rolla til kontrollutvalet, og kan vera nyttig for nye kontrollutvalsmedlemmer å sjå gjennom tidleg i sin første periode i kontrollutvalet.

Digitale kurs om kommunerekneskapen

NKRF - *kontroll og revisjon i kommunene* har fleire e-læringskurs på si nettside. Eitt av desse er [Kommuneregnskapet for politikere](#). Kurset [Intro – kommuneregnskap](#) kan gjerne også vera nyttig.

Etikk og habilitet

Kommunesektorens etikkutval skal styrka etikk- og antikorrupsjonsarbeidet i kommunesektoren. Det finst mykje nyttig lesestoff på nettsida [Etikk - KS](#), inkludert [24 eksempel for refleksjon om etikk og antikorrupsjon](#). Dette går an å ha oppe som tema i kontrollutvalet.

Andre innspel som er relevante for alle utvala

Dette ynskjer kontrollutvalsmedlemmene at kommunedirektøren fokuserer på i framlegginga av årsrekneskapen/årsmeldinga

Kontrollutvalet skal gje uttale om årsmeldinga og årsrekneskapen til kommunestyret før formannskapet handsamar saka og gjev innstilling til kommunestyret (jamfør forskrift om kontrollutval og revisjon § 3, andre ledd). Dette er såleis ei stor, lovpålagd sak for kontrollutvalet.

Sekretariatet etterspurde kva informasjon kontrollutvalsmedlemmene ynskjer at administrasjonen fokuserer på i framlegginga av årsrekneskapen og årsmeldinga. Dette er innspela som kom inn:

- Gje ei god, overordna oversikt - korrekt, og forståeleg for ålmenta.
- Balansert informasjon om kommunen sin økonomiske situasjon med vekt på utfordringar, moglegheiter og vegval
- Grundig gjennomgang av årsaker til kvifor ein har fått over- eller underskot i årsrekneskapen.
- Informasjon om postar som har store avvik frå budsjett. - Tydeleg forklaring når rekneskapen viser meirforbruk i høve budsjett.
- Meir informasjon om område der utgiftene aukar.
- Tydeleg informasjon om kva som gjekk bra i høve budsjett, og kva som er årsaka til overforbruk.
- Investeringar
- Informasjon om fleire av notane i rekneskapen.
- Informasjon om underbilag i postar som ikkje kan forklarast så lett.
- Inkludera prognose for året etter.
- Generell openheit og fokus på tillitsskapande informasjon. - Ærleg informasjon, også om «feiltrinn.»
- Informasjon om måloppnåing for administrasjonen og kvar enkelt sektor.
- Eit oversyn mellom vedtak og gjennomføring i kommunen økonomisk. - I kva grad gjorde vedtak har vorte gjennomførte.
- Oversikt over overføringar frå staten, og kva det dekker innan kvart område.
- Status i høve visjon
- Om det er noko ved rekneskapen som er kritikkverdig.

Sekretariatet kan nytta denne lista i samband med bestillinga til kommunedirektøren neste gong årsrekneskapen og årsmeldinga skal leggjast fram.

Dette ynskjer kontrollutvalsmedlemmene at revisor fokuserer på i framlegginga av rekneskapsrevisjonen

Likeeins vart det stilt spørsmål til kva informasjon medlemmer ynskjer at revisor fokuserer på i framlegginga av revisjonen av årsrekneskapen og årsmeldinga.

Dei fleste meiner at revisor si framlegging av revisjonen er OK slik den vert lagt fram no, og ynskjer seg ikkje noko spesifikt nytt frå revisor. Både medlemmer i kontrollutval som har Vestlandsrevisjon IKS og KMPG (Alver) har gitt uttrykk for dette.

Dei som hadde innspel til revisor har sagt følgande:

- Informasjon om formkrava revisor reviderer opp mot.
- Gje ei enkel oversikt.
- Kva er bra, og kva er ikkje bra i rekneskapen - kva som må forbeholdast.
- Prøv å nytta ord og omgrep som er vanlege i daglegtale, ikkje faguttrykk.
- Fokus på avvik.
- Få fram korleis feil og manglar kan rettast opp.
- Kva det betyr at rekneskap og årsmelding vert levert etter lovpålagd frist.

I tillegg kom det eit par innspel som gjerne er litt på sida av revisor sitt mandat. Rekneskapsrevisor sine oppgåver ved rekneskapsrevisjon er beskrivne i kommuneloven §§ 24-5 - 24-8. Desse er knytte til om rekneskapen tilfredstiller lovar og reglar, og om årsmeldinga omtalar nokre lovpålagde punkt. Innspela som kom viser likevel truleg eit fokus hos kontrollutvalsmedlemmer:

- At revisor rettleier kommunen godt om korleis dei fører rekneskapen korrekt.
- Ei vurdering av kommunen sin økonomiske situasjon og peike på kva som kan gjerast for å eventuelt forbedra situasjonen.

Gjennom revisjonsarbeidet vil revisor gje noko rettleiing til økonomikontora, men dette er ikkje deira primæroppgåve, og det er grenser for kor mykje rettleiing revisor kan gje utan å gå ut over sitt mandat, og sin habilitet.

Vurderingar kring kommunen sin økonomiske situasjon og korleis denne eventuelt kan betrast ligg ikkje innafor revisor sitt mandat, men er kommunestyret sitt ansvar. Kontrollutvalet kan setja fokus på kommunen si økonomiske berekraft gjennom å be om informasjon om kommunen sine måltal og nøkkeltal, og utviklinga av desse over tid, slik alle kontrollutvala gjorde tidleg vår 2022.

Sekretariatet meiner at det kan vera nyttig å be rekneskapsrevisor fortelja meir om si rolle knytt til rettleiing av kommunen i høve rekneskap, og eventuelle vurderingar av økonomisk berekraft i kommunen. Kanskje revisor kan ta dette med i sin introduksjon av sitt arbeid for nye kontrollutval.

Tips og råd frå «gamle» til «nye» kontrollutvalsmedlem

I undersøkinga spurte sekretariatet kva tips og råd kontrollutvalsmedlemmene ville gje til nye medlem i kontrollutvalet. Desse innspela kom inn:

- Delta i kursing om kontrollutvalet si rolle.
- Set deg inn i korleis kommunen er «skrudd saman.»
- Ta arbeidet alvorleg. - Set dykk godt inn i sakene. - Bruk vervet godt.
- Diskuter sakene og ikkje politikken i sakene. - Ver politisk nøytral! - Legg bort subjektivitet.

- Bidra til å skapa eit opent og nysgjerrig utval, som tør å stille "dumme" spørsmål og er villige til å lære av kvarandre. Eit godt samarbeidsklima i utvalet er viktig.
- Ikkje vær redd for å spørja og diskutera. Delta og engasjer deg i sakene. Viktig å lesa sakspapir og notera seg spørsmål som kan takast opp i møte.
- Ta med deg historikken
- Ikkje ver redde for å ta tak i ting. - Ver budd på at det kan ta mykje tid, særleg «intrikate saker.»
- Kanskje fornuftig med regelmessige møter mellom ordførar og leiarar i kontrollutvalet.

Eit medlem har elles spelt inn at kontrollutvalet bør få meir opplæring om data- og informasjonstryggleik og korrupsjon. Desse temaa bør elles vera med i risiko- og vesentleganalysen som skal starta opp når nytt kontrollutval er på plass.

Evaluering - sekretariat og revisjon

Forsvarleg sakshandsaming, utgreiingsplikt og standardar

Forsvarleg sakshandsaming er eit krav i kommunelova og forvaltningslova. Saksutgreiinga skal til dømes gje eit godt bilete av kva sakene handlar om, kva lover og reglar som gjeld, og sørge for at alle relevante sider av saka er opplyste. Dette omfattar også kommunedirektøren sin uttalerett i saker kontrollutvalet skal senda over til kommunestyret (kommunelova § 23-5).

Forsvarleg sakshandsaming skal gje kontrollutvalet eit godt grunnlag for utføra arbeidet sitt innafor det mandatet kontrollutvalet har.

Sekretariatet si rolle

Sekretariatet er direkte underordna kontrollutvalet (kommunelova § 23-7 femte ledd), men har likevel eit sjølvstendig ansvar for å syta for at sakene vert forsvarleg utgreidde. I møte er det innimellom naudsynt at sekretariatet gir råd og rettleiing om regelverk, formalitetar og mogleg vidare saksgang. Sekretariatet skal vera uavhengig i høve både kommuneadministrasjonen og revisor.

Revisor si rolle

Det er kommunestyret som formelt vel kommunen sin revisor. Revisor skal vera uavhengig av kommunen. Revisor skal utføra rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll og annan lovbestemt kontroll, og er ansvarlege for å gjera dette i samsvar med lover og reglar og god kommunal revisjonsskikk (kommunelova 24-2). Rekneskapsrevisjonen følgjer strenge standardar, og kontrollutvalet si rolle i den er å sjå til at kommunen vert forsvarleg revidert, og at kommunen har ei forsvarleg økonomiforvaltning (kommunelova §23-2).

Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar hos revisor, og kan i stor grad påverka kva område som vert revidert, kva mål ein ynskjer å oppnå med revisjonen og kva ein ynskjer svar på. Revisor må forhalda seg til revisjonsstandardar, og må bruka anerkjente (autorative) revisjonskriterium og skal gje objektive vurderingar.

Evaluering

Omlag halvparten av spørsmåla i den digitale undersøkinga var evalueringsspørsmål knytt til sekretariatet og revisor sitt arbeid.

Alle som svara på undersøkinga svarer at dei les saksframlegga frå sekretariatet og revisjonsrapportar frå revisor.

Evaluering av kontrollutvalssekretariatet

Respondentane er nøgde med innhaldet i saksframlegga/saksutgreiingane frå sekretariatet. 11 gir høgste poengsum (5), medan 7 gir nest høgst (4), og to gir midt på treet (3). Tilbakemeldinga på møteprotokollane gir same biletet.

Av dei 20 som svara i undersøkinga er så godt som alle nøgde med korleis sekretariatet utøver rolla si som rådgjevar i møte. Poenggjevinga samsvarer med svara på spørsmåla om saksutgreiing/saksframlegg.

Det er litt ulikt kor mykje kontakt kontrollutvalssekretærene har med dei enkelte leiarane i samband med førebuing av møte. Sekretariatet hjelper kontrollutvalsleiar med å passa på at alle lovpålagde og planlagde saker kjem opp til kontrollutvalet, men leiar har formelt ansvar for å setja saklista. Enkelte ynskjer førehandsmøte før kvart møte, medan andre ikkje nyttar dette så ofte. Førehandsmøta handlar oftast om avklaringar rundt kva saker som skal opp, eller har fokus på informasjon som gjer det lettare for leiar å ha god oversikt over møtets gang.

I undersøkinga melder utvalsleiarane at dei er godt nøgde med korleis samhandlinga med sekretariatet fungerer i høve planlegging av møta. I seks av utvala gir leiarane full score, og i eitt fire av fem poeng.

Evaluering av arbeidet til revisor

Tilbakemeldinga i undersøkinga viser at dei som har svara er nøgde med form og innhald i revisjonsrapportar. Dei fleste som har svara (16) har Vestlandsrevisjon IKS som revisor. Alver har KPMG. Poengsummane dei fire som har svara for Alver er like dei andre svara. 12 gir full pott (5) medan 7 gir fire av fem poeng og ein respondent gir scoren 3.

Dei skriftlege kommentarane som nokre kontrollutvalsmedlemmer har lagt inn gir eit bilete som støttar poenggjevinga i spørsmåla knytt til sekretariatet og revisjonen sitt arbeid.

Svara i evalueringa gjev eit bilete av at kontrollutvalsmedlemmene meiner dei får forsvarleg utgreidde saker.

Konkrete innspel til Alver kontrollutval om forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Frå Alver kontrollutval svara fire av sju medlemmer på undersøkinga.

Svara i undersøkinga gir ikkje nødvendigvis heile biletet av kontrollutvalsmedlemmene sine oppfatningar, men under vert likevel dei innspela som kom fram gjennom undersøkinga og som gjeld spesifikt for Alver kontrollutval gjengitt:

To av dei som svara skriv at granskinga av lærarsakene var den viktigaste enkeltsaka kontrollutvalet handsama i perioden. Ein nemner at ueinigheit om saka var innafor kontrollutvalet sitt mandat eller ikkje var utfordrande, og har skapt uro.

Det vert også nemnt at det er viktig at bestillingsfasen før eit forvaltningsrevisjonsprosjekt vert bestilt er grundig. Kontrollutvalet må søka å laga ei tydeleg bestilling til revisor, som samsvarer med det kontrollutvalet ynskjer å få svar på.

Ein meiner at det viktigaste arbeidet i perioden har vore å «få orden på» kva saker som er for kontrollutvalet og ikkje, særleg med omsyn til ein litt utfordrande start i ein ny, samanslått kommune.

Ein annan meiner at det viktigaste er å «vera vaktbikkje» med kommunen si forvaltning.

På spørsmålet om tips og innspel til tema eller forvaltningsområde nytt kontrollutval bør prioritera for forvaltningsrevisjon har dei fire som svara nemnt dette:

- Følgje opp dei områda som sto på prioritert liste i plan for forvaltningsrevisjon 2020 - 2024, men som ikkje har kunna blitt prioritert i perioden:
 - Innkjøp, inkludert sosial dumping
 - Personvern og informasjonstryggleik
 - Habilitet.
- Økonomi
- Barnevern
- Bygg og anlegg
- Oppfølging etter granskingssaka, med tematikk knytt til opplæringslova.

Dei fire siste temaa vert grunnjevne med at det har vore stor fokus på desse gjennom perioden.

Som kapittelet om gjennomførte forvaltningsrevisjonar viser så er det gjennomført forvaltningsrevisjonar om opplæringslova § 9A, økonomistyring og barnevern i perioden. Nytt kontrollutval må følge dei to siste opp (jamfør forskrift om kontroll og revisjon § 5). Det går også an å følge forvaltningsrevisjonen om opplæringslova § 9A opp, sjølv om denne vart rapport tilbake på i mars 2022.

På spørsmålet om tips og innspel til kva selskap, eller type eigarskap, nytt kontrollutval bør prioritera for eigarskapskontroll spelte to inn at NGIR kan vera aktuelle for eigarskapskontroll, og grunn gav dette med at selskapet nyleg har blitt omstrukturert.

Alver, 19.09.2023

Kontrollutvalet

Orientering om aktuelle kurs for kontrollutvalsmedlemmer i 2024

- oversikt per november 2023

4. januar kl. 11.00 - 15.30 i Kunnskapssenteret, 6. etg. i Helsehuset (RNH) i Knarvik:

Folkevaldopplæring for kontrollutval i Nordhordland v/sekretariatet

Tema: Kontrollutvalets rolle og sitt oppdrag, «sjå-til-ansvaret,» kva saker skal og kan kontrollutvalet handsama. Det vert lagt opp til tid til refleksjon og drøfting i grupper på tvers av kommunane. Endeleg program vert fastsett seinare.

Info kjem seinare: ein eller to dagar i tidsrommet mellom 11.1. og 20.1. på fylkeshuset i Bergen

Folkevaldopplæring for kontrollutval v/Vestlandsrevisjon IKS

31. januar - 1. februar på Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen

NKRF sin kontrollutvalskonferanse

Landsdekkande konferanse for kontrollutval og sekretariat. Informasjon kjem på [NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2024 - NKRF](#)

5. - 6. februar på Clarion Oslo Airport, Gardermoen:

Kontrollutvalgslederskolen del 2 v/FKT

Landsdekkande konferanse for kontrollutvalsleiarar. Informasjon kjem på [Kontrollutvalgslederskolen del 2 | 5. - 6. februar 2024 - Forum for kontroll og tilsyn \(fkt.no\)](#)

13. - 14. februar på Solstrand Hotel & Bad

Folkevaldopplæring for kontrollutval i Vestland (tidl. Hordaland) v/sekretariatet for kontrollutvalet Vestland fylkeskommune

*Sjå vedlagd program. **NB! Påmeldingsfrist 5.12.2023***

Sjå elles oversikt over kurs i regi av NKRF her: [Kurs- og konferansefinner - NKRF](#) og FKT her: [Konferanser og seminar Archives - Forum for kontroll og tilsyn \(fkt.no\)](#)

FOLKEVALDOPPLÆRING FOR KONTROLLUTVALA I VESTLAND FYLKE

13. – 14. februar 2024

**Solstrand Hotel & Bad
Solstrandveien 200
5201 Os**

Praktiske opplysningar

Stad: [Solstrand Hotel & Bad](#), Solstrandveien 200, 5201 Os, telefon: 56 57 11 00

Tid: Registrering (og noko å bita i) frå 13. februar 2024 kl. 09:15

Start: 13. februar 2024 kl. 10:00

Slutt: 14. februar 2024 kl. 15:00

Arrangør: Vestland fylkeskommune, v/ sekretariat for kontrollutvalet.

Oppgjer: Pris pr. deltakar er stipulert til ca. kr. 4.150. Dette skal dekke det hotellet skal ha for heile opphaldet og faktura vert i si tid send frå hotellet direkte til den einskilde kommune.

Du får fri tilgang til Solstrand si gode velvære-avdeling.

Påmeldingsfrist: **05.12.23**

Påmelding primært til:

Helge Inge Johansen | helge.inge.johansen@vlfk.no | Mob. 402 03 664

Andre kontaktopplysningar:

kontrollutvalet@vlfk.no

Hogne Haktorson | hogne.haktorson@vlfk.no | Mob. 911 05 982

Diverse

- Henvisingane i programmet til diverse kapittel gjeld kontrollutvalsboka.
- Eventuelle allergiar, som hotellet må få beskjed om, meldast til sekretariatet snarast.

Kontrollutvalsboka:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/21335c97143a404c8fec4f17d624c455/nn-no/pdfs/h-2355-n-kontrollutvalsboka-3-utgave.pdf>

Program dag 1: 13.2.2024

Tid	Tema	Førelasar
09.15	Registrering / noko å bita i	
10.00	Opning	Kontrollsjef VLFK Hogne Haktorson
10.10	Forventningar til kontrollutvalet	Ordførar i Bjørnafjorden kommune, Terje Søviknes
10.25	Lovgrunnlag for kontrollutvalet	Sekretariatet, VLFK v/ Einar Ulla
10.40	Informasjon om Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)	FKT v/ generalsekretær Anne-Karin F. Pettersen
10.55	Roller, ansvar og henvendingar Kap 2, 3 og 4	Sekretariatet, VLFK v/ Roald Breistein og Kjartan Haugsnes
11.25	Beinstrekk	
11.35	Roller, ansvar og henvendingar Gruppearbeid Kap 2, 3 og 4	Sekretariatet, VLFK v/ Roald Breistein og Kjartan Haugsnes
12.15	Presentasjon av gruppearbeid	
12.30	Lunsj	
13.30	Kontrollutvalsmøte Korleis skape interessante og engasjerande møte?	Sekretariatet, VLFK v/ Kjartan Haugsnes
13.50	Kva kan kontrollutvalet forvente av sekretariatet? Kva kan kontrollutvalet forvente av revisjonen? Kap 3	Kontrollsjef VLFK Hogne Haktorson og Deloitte AS v/ partner Birte Bjørkelo

14.35	Beinstrekk	
14.50	Kva er kontrollutvalet sine oppgåver og kva skal ikkje kontrollutvalet gjere? Kap 3	Birte Bjørkelo, Deloitte
15.35	<i>Kaffipause</i>	
15.50	Kva betyr kontrollutvalet sitt arbeid for kommunedirektøren	Bømlo kommune, kommunedirektør Kjetil Aga Gjøsæter
16.20	Korleis kan ein legge til rette for god samhandling mellom kontrollutvalet og kommuneadministrasjonen Kap 4	SEKOM sekretariat v/ dagleg leiar Arnar Helgheim
16.50	Dag 1 slutt	
19.30	Middag	

Program dag 2: 14.2.2024

Tid	Tema	Førelasar
09.00	Kontrollutvalet sitt ansvar for rekneskapsrevisjonen Planer, interimsrevisjon, forenklet etterlevingskontroll, årsrekneskap	BDO AS v/ partner Solveig Bø Dalstø.
09.25	Kontrollutvalet sitt «påsjå» ansvar – samspel, roller og oppgaver Kap 9	Sekretariatet, VLFK v/ Einar Ulla
09.45	Risiko og vesentlegvurdering og plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll Kap 6	Deloitte AS v/ partner Birte Bjørkelo
10.30	Kaffipause og utsjekking	
10.50	Kva inneber eigarskapskontroll og kva er forskjellen på eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap? Kap 8	Birte Bjørkelo, Deloitte
11.30	Forvaltningsrevisjon og rolla til kontrollutvalet Kap 7	Sekretariatet, VLFK v/ Roald Breistein
12.30	Lunsj	
12.50	Gruppearbeid	Gruppearbeid
13.35	Presentasjon av gruppearbeid	Presentasjon v/gruppene
14.05	Korleis synleggjera kontrollutvalsarbeidet og kven er målgruppa Kap 5	Sekretariatet, VLFK v/ Kjartan Haugsnes
14.15	Kaffipause	
14.30	Tips frå ein erfaren kontrollutvalsleiar	Stord kontrollutval, Fredrik Litleskare
14.45 - 15.00	Oppsummering / avslutning	Hogne Haktorson, VLFK

